СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 218. Джерзі Ситі„ Н. Дж., середа, 20-го вересня 1939. No. 218. Jersey City, N. J., Wednesday, September 20, 1939 VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

СОВЄТИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ У ВАШИНҐТОНІ АҐРЕСІЮ

ВАШИНҐТОН. — Советський амбасадор у Вашинґтоні вніс на руки уряду заяву, що Совети не поповнили супроти Польщі аґресії, вступаючи на польську територію. Бо коли советські війська вступали на польську територію — Польщі, як окремої держави, вже не було. А Совети мусіли рятувати національні меншини.

Проте департамент стейту пильно студіює цей советський наїзд і небавом у тій справі забере офіційне становище. Коли уряд знайде, що Совети таки поповнили аґресію, то до Советів буде примінений невтральностевий закон, як до воюючого краю, і то в далеко гострішій формі, ніж, наприклад, до Анґлії або Франції.

ПОМЕР КАРЛО ШВАБ.

НЮ ЙОРК. — Тут помер у своїм мешканні відомий американський промисловець, король сталі, Карло Шваб. Він був президентом і головним шеровцем „Бетлегем Стіл Корпорейшен". Шваб доробився величезного майна сам. У 1905 році померла йому жінка, яку він дуже любив. Відтоді Шваб покинув свої прекрасні резиденції, які він мав на Риверсайд Драйві в Ню Йорку, в Лорето, Па., та в Бетлегем, Па., а перенісся жити до найманого апартаменту при Парк Евені в Ню Йорку. Від смерти жінки він стратив охоту втішатись багатствами. Жив скромно і кажуть, що в однім плащі ходив 14 літ. Проте не затрачував гумору, а свій смуток старався заховати перед людьми. Цього року він поїхав до Европи і там захорів. Привезли його пару тижнів тому на ношах до дому, де він помер. Мав 77 літ.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПРОСИВ РЕПУБЛИКАНСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ НА НАРАДИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт запросив на наради до себе двох номінальних провідників Републиканської Партії, Алфреда Лендона і Френка Накса. Перший був в останніх виборах кандидатом на президента, а другий на заступника. Президент Рузвелт у той спосіб хоче нарадитись у справі зміни невтральностевого закону з усіми провідниками, без огляду на їх партійну приналежність. Президент навіть зазначив, що в справах американської невтральности він бажав би, щоб американці забули свою партійність і виступали солідарно. До Лендона і Накса президент звертався як до „національних провідників", а не провідників Републиканської Партії.

ЗАКУПНА ДЛЯ ФРАНЦІЇ ЧЕРЕЗ ФРАНЦУЗЬКУ АМБАСАДУ.

ВАШИНҐТОН. — Радник французької амбасади, Моріс Ґаро-Домбасл, публично заявив, що всі военні закупна для Франції будуть полагоджуватись через французьку амбасаду, а не через приватні чинники.

ОСЬ ЯКА „ЛІҐА МИРУ І ДЕМОКРАТІЇ".

НЮ ЙОРК. — Нюйорська „Ліґа миру і демократії", якій давно закидувано, що вона має на увазі не мир і не демократію, тільки ширення комунізму в Америці, тепер заявила, що вона одобрює „порозуміння" Гітлера і Сталіна відносно аґресії на західньо-українські землі. Ця „Ліґа" в отвертій заяві сказала, що вона гостро наатврувалаб усяке порозуміння з фашистівськими краями, але недавний договір Гітлера і Сталіна, це. . . не є ніякий договір.

БОРА ПРО ВІЙНУ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Бора, який є за цілковиту ізоляцію Америки від Европи, сказав журналістам, що та ціла війна в Европі, головно легкість Анґлії і Франції супроти німця на заході, що дало змогу в короткому часі роздавити Польщу, виглядає для нього дивною. Він сказав, що є тепер деяка можливість, що війна закінчиться скоро, бо Анґлія і Франція переконаються, що Німеччина в комбінації з Советами це завеликий кусок до згризення".

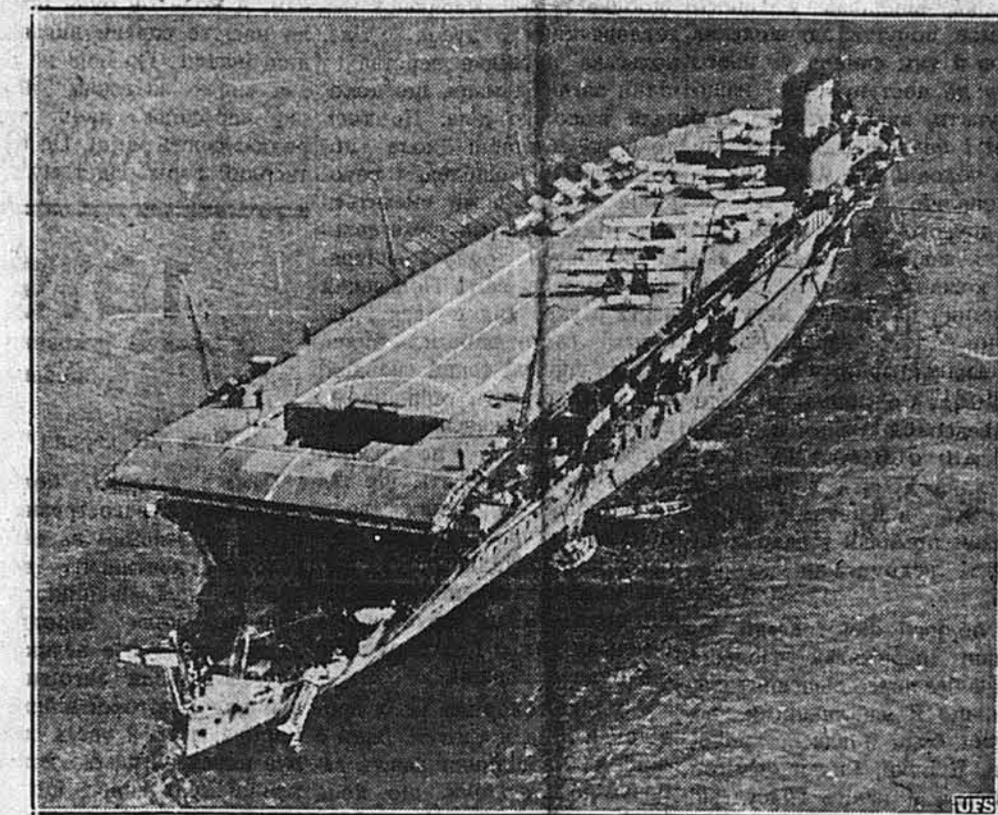
ЛОРД ТВІДСМУР ПРО ВІЙНУ.

ОТАВА. — Ґенеральний ґубернатор Канади, лорд Твідсмур, заявив перед канадійським парляментом, що теперішня хвилина для Британської Імперії дуже важна. Подібна до тої, що була в часі наполеонських війн. Тоді Наполеон підбив майже цілу Европу, а Анґлія стояла майже осамітненою. Проте вона видержливо продовжала війну з Наполеоном, аж доки його не поконала.

ПОЛЬЩА ЗНОВ ПОВСТАНЕ — КАЖЕ ПОТОЦЬКИЙ.

НЮ ЙОРК. — Польський амбасадор ґраф Потоцький виголосив на зібранні делеґатів товариств польських жидів промову, в якій сказав, що хоч деколи між поляками і жидами виринали ріжниці, інспіровані зза границі, або економічними трудноцами, то проте в обличчі дійсної небезпеки жиди і поляки все лучились разом.

Він заповідав, що Польща знов повстане.

ЗАТОПЛЕННЯ ВОЄННОГО КОРАБЛЯ ДЛЯ ВОЖЕННЯ ЛІТАКІВ.

Першу більшу перемогу проти англійської фльоти мала фльота німецька, коли підводний човен торпедував і затопив „Корейджес", британський корабель до воження літаків.

ПОЛЬСЬКІ ПІВКОЛЬОНІЇ В ЯРОСЛАВЩИНІ.

В останніх днях відкрили поляки 6 літніх півкольоній у ярославському повіті для 180 дітей.

НОВИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ОРҐАН.

У Львові почав виходити новий український мистецький орґан під назвою „Мистецтво і Культура". Видає його мистецько - історичний семинар Богословської Академії. Журнал призначений для дослідів над історією українського мистецтва і культури, як у минулому так і в сучасному.

ФРЕСКИ З 11-ГО ВІКУ В СОФІЙСЬКОМУ СОБОРІ У КИЄВІ.

Недавно ґрупа майстрів Третяківської Ґалерії відкрила у київському Софійському Соборі під написами дуже цінні фрески з 11-го віку. — Тепер та сама ґрупа відновлює московську грузинську церкву. І тут викрили цінний малюнок кисти славного маляря Симона Ушакова.

ЗГИНУВ ПІДЧАС КОПАННЯ ГРОБУ.

У селі Шнирові, брідського пов., підчас копання гробу згинув гробар Т. Приймак. Його розчавив нагробник, під який він підкопався.

СМЕРТЬ 7 ОСІБ ВІД НЕСВІЖОЇ СТУДЕНИНИ.

На ярмарку в Яворові багато селян з околичних сіл купували студенину із одного з мясарів, який продавав її на прилавку на торговиці. Зївши цю студенину, багато осіб з сіл: Семирівки, Віжомлі, Брухналя, Нагачева та Скла важко занедужали з проявами затроєння. Зпоміж 20 осіб померло вже 7. Невиключене, що число жертв збільшиться. Слідчий виділ воевідської команди поліції і повітової команди поліції веде енерґійне слідство, щоб викрити мясара, який продавав студенину вепрову, що від неї занедужало так багато осіб.

НОВИЙ ПРОФЕСОР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ У КАРЛОВІМ УНІВЕРСИТЕТІ У ПРАЗІ.

Перед кількома днями габілітувався і по вакаціях обійме катедру української мови та літератури у чеськім університеті як доцент **д-р Іван Панькевич,** професор ґімназії в Ужгорді, опісля директор ґімназії в Перечині. Кілька років був професором української мови і літератури д-р Олександер Колесса, який перед двома роками перейшов на емеритуру.

СКІЛЬКИ ФРАНЦІЯ ВИДАЄ НА БЕЗРОБІТНИХ ЧУЖИНЦІВ.

В департаменті Сени було 31. березня ц. р. 16,566 чужинців безробітних, на яких видавали денно 196,406 франків і 49 сантимів. Тепер ці підмоги трохи обнижені, але все ще доходять до 175,000 денно, 5,250,000 франків місячно, 65,-000,000 річно. Міністерство кольоній обчислило, що поселення одної чужинецької родини в кольоніях вимагає 8 тисяч франків на кошти переїзду, запомоги і т. д. Отже за річну суму на підмогу можна би було вивезти до кольоній майже 800 родин чужинців та забезпечити їм життя.

ПІСОК ПРИСИПАВ 5-РО ДІТЕЙ.

На пісковні в Луцьку при вулиці Рівенській осунулася піскова стіна та присипала 5-ро дітей. З піску видобули двох мертвих хлопців, а саме 5-літнього Ст. Півоварського та його ровесника В. Ґромковського. Троє дітей вдалося врятувати.

ГОЛОД У СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

У винницькій окрузі в Україні вибух на переднівку голод. Населення із сіл втікає масово до міст. У звязку з тим комісар винницької округи, Шаблінський, видав розпорядок протиділання цьому явищу. Як виглядатиме це „протиділання", знаємо...

УЖЕ ПОДІЛИЛИ.

У Бересті Литовському, тому історичному місті, відомому так добре з берестьлитовського миру в 1918 році, зійшлися німецькі війська з советськими, а їх командування накреслили лінію, яка ділитиме тимчасово обидві армії. Вона буде тягнутись від Східніх Прус через Білосток, Берестъ Литовський, Володимир Волинський і Львів аж до Карпатської України, до того місця в Карпатах, де Словаччина граничить з Карпатською Україною, що є тепер під Мадярщиною.

БОЛҐАРСЬКО - СЕРБСЬКА КУЛЬТУРНА СПІВПРАЦЯ.

В Београді відкрили першу виставу болгарської книжки. Того самого дня відкрили в Софії виставу югославської книжки.

ЗАЛІЗНИЦЯ КОЛОМИЯ—КОСІВ—КУТИ.

Ходять чутки, що міністерство комунікації дістало плян і проєкт будови нового залізничого шляху, що получить Коломию з Косовом і Кутами. Згідно з проєктом, новий залізничий шлях має йти з Коломиї через громади Микитинці і Пістинь до Косова і звідти до Кут, де вже є залізничий двірець транзитової залізниці, що йде з Румунії через Снятин до Кут.

БУРЕВІЙ ІЗ ГРАДОМ.

Буревій з градом і громами перейшов над Надвірною і заподіяв великі шкоди. Град величини курячого яйця понищив зовсім збіжжя, садовину і повибивав багато шиб у місті. Від грому згоріли два господарські будинки в Надвірній. Крім того грім поразив 32-літнього Степана Свідрука. Буревій понищив теж телефонічні та електричні проводи. Матеріяльні шкоди годі покищо обчислити. — Над селами Покропивна та Домаморич, пов. Тернопіль, перейшла теж буря з градом і понищила збіжжя на 30 прц. В Покропивній град вибив кільканацять шиб.

СОВЄТИ ПОСУВАЮТЬСЯ В ГЛИБ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ

МОСКВА. — Комунікат советського ґенерального штабу подає, що советські війська заняли Красне і прямують у сторону Львова. Далі заняли на Волині місто Луцьк і залізничий вузол Сарни, а в Галичині заняли вже Бучач, Галич і Станиславів.

НАФТОВИЙ ТЕРЕН У РУКАХ НІМЦІВ.

БЕРЛІН. — Німецьке командування повідомляє, що німецькі війська заняли в Галичині місто Дрогобич, осередок нафтового промислу. Виходить, що галицькі нафтові терени остануться покищо під німецькою контролею.

У ВИЛЬНІ СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА.

МОСКВА. — Давня литовська столиця Вильно витала, як подає советський воєнний комунікат, советських жовнірів як „визвольників" зпід польського ярма. Мабуть прийде до того, що Совети віддадуть те місто Литві. Комунікат каже, що советську армію витають також дуже радо і білоруси. Зате польські „поміщики" втікають.

МЕНШИНИ В ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ.

РИМ. — Американський кореспондент подає про те, що подають італійські воєнні кореспонденти з польсько-німецького фронту. Каже, що положення поляків тепер траґічне, бо ніде нема ніякого порядку. Кореспондент був між польськими полоненими. Тих, що є німцями, націсти відмежовують і дають до інших таборів. Ті зможуть зараз вертатись додому чи йти до дальшої воєнної служби по стороні Німеччини. Полонені зо східніх земель, себто українці й білоруси, раді, що дістались до неволі та що їх землі звільнені з польського гнету. Ті полонені, як описує кореспондент, були цілком обдерті, в лахміттях, брудні, повні нужі. Але й у тому нужденому становищі задержували національну гідність. Вже те, щоб держати в однім бойовім ряді оті незадоволені народи, українців, білорусів і жидів, було глупотою.

НІБИ НІМЦІ НЕ ЗНАЛИ.

МОСКВА. — Американський кореспондент з Москви подає, що Совети заскочили Німеччину зо своїм наступом на західньо-українські й білоруські землі. Німці мусіли отже ніби „зробити добру міну" і погодитись.

ЩО БУДЕ З ПОЛЬЩЕЮ?

ЛОНДОН. — Велика Британія, Франція і Польща не виповіли Советам війни, хоч Анґлія називає воєнні советські операції на українських і білоруських землях, що були під Польщею, як напад на Польщу. Але запевняють Польщу і світ, що будуть далі боротись аж до „переможного кінця", себто до цілковитого знищення націзму і повалення Гітлера. Для Анґлії Польща далі існує, а її репрезентує польський уряд, який знайде притулок мабуть у Франції, звідки продовжатиме далі боротьбу. Цілий польський уряд, як також маршал Смігли-Ридз з військовим штабом, уже покинули Польщу і є в Румунії, куди вивезли і кілька ваґонів золота.

ЩО БУДЕ З ЗАХІДНЬОЮ УКРАЇНОЮ?

МОСКВА. — Советські ґазети пишуть про поділ Польщі, а в одночас і згадують за те, що буде з „визволеними народами", себто з українцями і білорусами, що були досі під Польщею. Виходить, що Совети не будуть зараз заводити советського ладу, себто такого, як є тепер у Советах. Ці території будуть „під контролею", подібною до тої, під якою є Зовнішня Монголія. Земля буде мабуть розділена, але покищо не буде соціялізації засобів продукції та знищення приватної торговлі. Зате буде поширена советська наука. Американський кореспондент подає, що, як кажуть поляки, на тих землях є повно іміґрантів з Великої України, що працювали проти Советів. Ті зараз упадуть жертвою, якщо їх не врятують німці. Кореспондент подає далі, що всюди в Советах зааранжовано мітінґи, на яких розповідається про терпіння українців і білорусів під Польщею. Кореспондент стверджує, що хоч ті мітінґи мають урядовий характер, то правдою є, що українці в Польщі дуже натерпілись і ставили довго Польщі опір, то може тепер дійсно переконані, що кожна зміна не може бути гіршою від того, що їм доводилось переживати.

ОСТАННІ ЗНУЩАННЯ.

МОСКВА. — Советське радіо подає, що польська влада навіть при відступі тероризує українське населення. Забрала 80 українських провідників як закладників. Поляки знищили багато українського майна у Львові, а українці були змушені боронитись перед поляками на вулицях зо зброєю в руках.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post-Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАЛІЩИКИ

Хто знає рідні сторони, а не був у Заліщиках, то чув про них, як про гарну кліматичну місцевість над Дністром, де родяться морелі, достигає виноград і т. п. Як теж чув і те, що з полудневих овочів і полудневого клімату Заліщик користає чужий елемент, що то зачав перемінювати цю місцевість на „польську оселю", на „польський Меран". Ось і тому можна було так часто читати в польській пресі про „польські Заліщики". Читаючи те, здавалося, що ще трохи, а вже й сліду не стане по Заліщиках як українській оселі. Здавалося, що станеться з ними так, як з тим українським урядом, що, випертий польським наїзником з рідної землі, мусів у пропамятні літні дні 1919 року переходити з одного місця на друге, щоби вкінці опинитись — у Заліщиках, а далі опустити й той останній клапоть рідної землі. Як знаємо, тоді не було кому обстати за українську армію, за український уряд і за український нарід. Не було кому нам дати військової допомоги чи грошей. Не було кому боронити хоч нашого права. Та з поляками було тоді саме навпаки. Вони не тільки що були без порівняння сильніші від нас числом, бож мали цілу Польщу за собою, але ще дістали від аліянтів нову, знаменито виеквіповану армію. Дістали її тому, бо виявилося, що без тої допомоги не годні були розправитися з тою Галицькою Армією, якій бракувало навіть крісових набоїв для стрільців. Як знаємо, то тоді, навіть у тому безвихідному положенні, голодні й босі стрільці гнали ще поразне військо зпід Чорткова аж майже під сам Львів. Тільки як уже цілком не стало зброї, треба було таки покидати галицьку землю. І аж тоді частина українського уряду дійшла до Заліщик, до тих самих, у яких сторону втікало в останніх днях сто тисяч поляків і куди поспішив і сам польський уряд, що був змушений покидати також і галицьку землю, як покидав її в 1919 році український уряд. Та є ріжниця: український уряд покидав справжню українську, рідну землю, а польський покидав у Заліщиках землю, видерту насильно в 1919 році українському народові і його владі. Є ріжниця: Галицька Армія ставила з невеличкою силою опір сильній польській армії майже 9 місяців, а двоміліонова польська армія, як видно, не годна видержувати німецького наступу навіть 9 тижнів.

Не хочемо тішитися з чужого нещастя, навіть з польського. Тільки нагадуємо полякам те, як вони радувались, коли Мадярщина добивала горстку геройських карпатських синів, що боронили волю Карпатської України. Пригадуємо їм, як то цілувались мадярські й польські офіцири в Карпатах, дiставши спільну границю, і як спільно разом катували тих українських хлопців, що перебігали з Галичини помагати Карпатській Україні дістати волю. Пригадуємо їм, як вони висмівали Галицьку Армію, яка для них була „гайдамацькою". І як вони не мали найменшого людського співчуття для тих українців, що покидали рідну землю під натиском — польського чи московського напасника. Сміялися з нас, а тепер зазнають подібної долі.

Заліщики — це спомин, гіркий спомин. Але й тверда наука для тих, що ще спосібні до науки.

ВОРОГИ І ПРИЯТЕЛІ ПОЛЬЩІ

Так виходить, що не конче приятелями є ті, що цілий час говорять приємні речі; а також не конче ворогами є ті, які гостро, але справедливо критикують. Правда, хвальба це приємна річ. Далеко приємніше, коли хтось нашіптує до вуха похвали, ніж кожний раз ріже вухо і серце осудами. Але на далеку мету той, що все говорив солодкі речі, може показатись тяжким ворогом. Тими солодкими речами він заколихав увагу іншого чоловіка, викликав у нього приємне почуття задоволення собою й тим спинив у нього охоту до поступу. Бо нащо поступати, напружувати свої умові і фізичні здібності, коли чоловік уже й так, ну — досконалий.

З другого боку, той, що критикував нас і задавав нам на кожному кроці хвилеві прикрощі, на далеку мету може показатися нераз нашим найбільшим приятелем.

Бо своїм безнастанним дошкулюванням він непокоїв нас, деколи лютив, та проте заставляв думати над собою, дивитись відкритими очима на наші помилки і недомагання й ті недомагання направляти.

В обличчі цієї трагедії, що її нині переживає Польща, можна без перебільшення сказати, що її найбільшими ворогами були її власні провідники, її Беки, Ридзи Смігли, Ґрабські, а навіть Пілсудські. Бо це вони цілий час нашіптували польському народові похвали, який то він сильний, який великий, який здібний і т. д. Це вони роздмухували манію величности серед свого загалу і вслід за тим підсували йому такі задачі, які були понад його силу.

Згадатиб розрив Польщі з Францією пять років тому і її зближення до Німеччини. Це був не лише немудрий, але й поганий учинок з боку Польщі. Бо це Франція помогла повстати Польщі до самостійного державного життя й осягнути такі великі границі. Французькому капіталові поляки завдячували свою економічну відбудову і створення своєї армії. Крові французького вояка вони завдячували свою незалежність.

А проте меґальоманія і велика бута польських провідників звеліла їм зіртати з Францією і зблизитись до Німеччини. В той час у французьких часописах чимало гірких слів поплило на адресу поляків. Ця горич може й тепер залишається в серці французького вояка. Невдяка поляків досягнула свого вершка минулого року, коли то Польща на спілку з Гітлером розхитувала тодішний міжнародній европейський уклад і разом з Гітлером розбирала Чехословаччину.

Рік пізніше доля Чехословаччини стрінула Польщу...

Деякі міжнародні політичні кола називали польського міністра Бека, що то був головним справцем цієї політики, „знаменитим, передбачливим, далекосяглим політиком". Здобувши від умираючої Чехословаччини кусок тіла, польська провідна верства і цілий загал думали, що докопали великого діла. До того польські мілітарні кола побренькували шаблею і говорили, що з ними числиться світ тому, бо вони дуже сильні, бо мають одну з найкращих армій на світі. Польський нарід слухав тих похвал і набирав самопевности, вірив, що він справді такий сильний, що може ставити опір цілому світові. Американські журналісти з німецько - польського фронту нині доносять, що від польських полонених вони довідалися, що польське військо, на передодні вибуху війни, мало таке переконання, що воно з місця розторощить німецьку армію і за пару тижнів буде в Берліні.

Бо таке говорили їм їх провідники, Ридзи Смігли, Беки й інші. Ті провідники навіть заявляли твердили, що коли інші держави не підуть їм з поміччю, то вони обійдуться самі будуть з німцями воювати. А польська преса, задурманена самопевністю своїх провідників, широко розписувалась про Ґрунвальд, під яким кілька віків тому польське військо розбило німецький орден хрестоносців.

Все це була омана, брехня, яка заколисувала польський нарід до нечинности і готувала йому теперішню трагедію. Бо не в Берліні до двох тижнів зявились польські військa, тільки в Варшаві, а „знаменитий", „ґеніяльний", Бек, як доносять радіові депеші, вже покинув Польщу і втік на румунську територію.

Ось так закінчилася самохвальба польських провідників. Хіба вони тим не поповнили злочину супроти свого народу? Хіба це не вони є виновниками цієї теперішньої польської трагедії?

З другого боку, хоч як воно видається парадоксальним, але чи не були їхніми приятелями українці, які все радили полякам не забувати на свою силу, на число, на свої фізичні й умові здібності — не пориватися занадто до великих завдань, не пробувати винародовлювати інших, та ще й у величезній скількості, тільки створити міжнаціональну державу, оперту на рівности всіх народностей; дати тим народностям повну волю і цілковиту самоуправу, поділитися з ними владою; хай би вони почували як вдома й у критичній хвилині обороняли цю державу, як свою власну.

Та чи слухали нас поляки? Вважали нас тяжкими, ворогами, які розбивають силу польської держави. „Польща то моцарство" — відповідали нам. А коли би були послухали нас, то справи виглядалиб нині інакше. Польща не булаб „на мягко звареним яйцем". Не помогли би двох тижнів роздавлювати її німці. Це був би твердий горіх. На тому добре вийшлиб і поляки й українці. Останні моглиб ступнево розширити українську державу на всі їх етнографічні території і створити справжню світову потугу; під крилами України почувалась би безпечно і польська 20-міліонова нація. А так, і поляки втратили те, що мали, й українці мусіли відложити реалізацію своїх національних ідеалів на дальший час.

Чим це все закінчиться, ніхто ще не передбачити. Одно певне: коли поляки хочуть рятуватися зо своєї національної катастрофи, вони мусять позбутися своїх власних гробокопателів, своїх Беків, Ридзів Сміглих, Ґрабських і їм подібних, які обдурюють свій власний нарід і ставлять перед ним такі завдання, до яких він своїм числом і позицією ніяк не доріс.

1919--1939

(У двацяті роковини здобуття Києва українськими обєднаними арміями).

Львів, 29. серпня 1939.

Саме в моменті, коли напруження й загострення міжнародніх взаємин на европейському континенті досягло свого кульмінаційного насилення, коли народи, що ледви вспіли й з великою напругою зуміли загоїти рани з минулої світової війни, коли Европа, а то й увесь світ станув перед загравою нової жахливої хуртовини, що може знятися кожної хвилини й кинути народи в ще більшу, ніж остання катастрофу, саме в моменті, коли перед оцим невідомим і непевним майбутнім побіч інших народів станув і український нарід — звернуть свою увагу й присвятити статтю не подіям сьогоднішнього життя, а події зперед двацятьох років, хоч навіть і з українського життя може здаватися трохи дивним.

Але воно може тільки здаватися дивним. Бо на ділі ця подія є актуальна сьогодні й такою лишиться на майбутнє. Бо постійна й незнищима та непропаща актуальність тієї події в тому, що вона стала виявом і доказом власних сил і власної спромоги нації в найбільш рішальному й відповідальному моменті. А що та подія своїм змістом є й ніколи не перестане бути актуальною та що наш підхід до неї й насвітлення її є правдиві — в цьому переконують нас два факти, що сталися оце недавно та що ясні й зрозумілі зокрема й тільки нам. Може чужі й не збагнули змісту цих фактів, може й не зрозуміли інтенцій ініціяторів того, що оце недавно відбувалося й сталося — для нас одне й друге має виразне обличчя й досадну вимову. Тож і торкнемося цих обох фактів, саме в роковини й на маргінесі події, що їй присвячуємо сьогодні оці стрічки.

Український загал може й зо здивуванням слідкував за ґучними й ненадійними святкуваннями, що їх зааранжувала на українських землях над Дніпром та з таким небувалим досі розмахом улаштовувала в 230 роковини Полтави, в роковини рішучого виступу України проти Московщини, в роковини збройного зудару під Полтавою, що на довгі-довгі роки вирішив про долю й майбутнє української державности над Дніпром.

Український загал зо здивуванням слідкував за цими святкуваннями. А дехто може й запитував себе: Чому саме в цьому році? Чому саме в 230 роковини? Чому відступлено від звичайно в таких випадках уживаних і прийнятих речинців часу? І яка мета цих святковань?

А мета цих святковань і інтенція аранжерів — ясна й виявна. Списано стоси паперу, спікери витратили багато годин, промовці вживали „переконливих" арґументів — все те тільки й єдино на те, щоб доказати, що Полтава це не вияв власного зусилля й власної волі української нації, що збройний спротив Москві не був наслідком власної державницької політики України у відношенні до Московщини, а що все те — це тільки й єдино чужа інтервенція, чужі пляни й наміри, чужа політика на українських землях. Арґумент? Гетьман Іван Мазепа, як володар України, виступив проти Московщини з королем Карлом XII., володарем Швеції. Тим то й політика гетьмана Мазепи, що довела до зудару під Полтавою — це не політика українського народу й українських національно-державних інтересів у відношенні до Московщини, а політика інтервентів, політика чужих інтересів, що шкідлива українській національній раці.

Цей момент був лайтмотивом усіх зааранжованих Московою цьогорічних „ювилейних" святковань. Так писала преса, так гомоніли хвилі етеру, так говорили промовці. Ідея союзництва допустима й зрозуміла Москві в кожному випадку, коли використовує й реалізує її вона чи інші народи й держави у своїй політиці. Недопустима й незрозуміла для неї тільки й єдино тоді, коли вживає її українська нація у своїй політиці у відношенні до Москви. Тоді — це вже не союзник, а інтервент. Тоді — це вже не українська політика, а чужа інтрига, чужа аґентура, політика чужих інтересів. А українці претекст і обєкт. Під цим кутом і в цьому дусі були подумані, зааранжовані й переведені цьогорічні полтавські святкування. Святкування перемоги Московщини над Україною, царя (так!) Петра I. над тираном (так!) Мазепою.

В цьогорічних полтавських святкуваннях перемоги Московщини над Україною обєднався дух Сталіна з духом Петра I.

Минув ледви місяць від цього факту — коли світ, а український загал зокрема — станув здивовано перед другим фактом. Це — факт неаґресії між СССР і Німеччиною. І тут — коли правдиві здогади й коментарі добрекол світу — проблема української державности над Дніпром була головною ціною, що нею Москва й Берлін добили торгу. Не будемо ширше насвітлювати цього факту й аналізувати його, та не будемо дошукуватись паралелі між 1709 і 1939 роком. Бо її й не можна знайти. Але підкреслимо тільки одне: Так, як тоді, так також і тепер проблема української державности над Дніпром для Москви актуальна й загрозлива. Тоді й тепер перед Москвою одне марево — інтервенція (не союзництво!) в хосен української державности над Дніпром.

Реасумуємо. Москва вважала і вважає й досі, що українська державна ідея може перемогти над Дніпром тільки з допомогою чужої сили, що українська державність над Дніпром може заіснувати тільки з допомогою союзника - інтервента, що без посторонньої сили українська державна ідея не знайде втілення. І Москва певна, що вона завжди переможе Київ.

І саме тому ми з тим більшим вдоволенням і гордістю згадуємо незабутні дні — 30 і 31 серпня 1919 року, коли українські обєднані армії власною силою й власною спромогою без нічиєї допомоги, без союзника (чи інтервента) вступили переможно в мури Золотоверхого Києва, столиці Української Держави!

І дали доказ, що Київ власними силами може перемогти Москву.

Дарма, що виступила тоді проти Києва і червона і біла Москва.

І саме цим ця подія зперед двацятьох років є й буде актуальною. — („Новий Час"). П. С.

Карел Чапек.

ГОРДУБАЛ

КНИГА ПЕРША.

22)

Помалу смеркається, обрій над цілою рівниною затягається імлою. Чи йти до хати? — думає Степан. На злість ні! Марш, скаже старий, не мішайся до справи! Чи йому чи мені хоче дати американець Гордубал свою долю? Я вже про себе постаравсь, а тут — марш! А чого ти мені маєш розказувати, скажеме Степан, я вже належу до іншої родини!

Нарешті Гордубал суне двері, веселий від горівки, мабуть порозумілися старі; старий Маня провожає його й плескає його по спині. Степан стоїть у коней і тримає їх за ланцюжок удил, стоїть як укопаний; навіть Гордубал це мусів помітити й похвально йому кивнути.

„Так у неділю, в місті", кличе старий Маня, й ц—ц, віз вже їде. „Щасливої дороги!"

Степан скоса поглядає на господаря, не хоче питатись; може сам пічне...

„Оттам — наша річка", показує батогом.

„Мм".

„А там, той віз з очеретом, це мабуть наш Михайло. У нас стелють очеретом замісць соломи".

„Так".

І нічого. Степан тримає коні так гарно, як тільки може, а хазаїн — лиш голова йому хилитається. Нарешті Маня не витерпів. „Так що, господарю, скільки ви їм дали?"

Гордубал звів очі: „Що?"

„Скільки ви їм дали, пане?"

Гордубал нічого. Щойно по хвилині: „По пять тисяч кожному".

Степан метикує, а тоді кидає крізь зуби: „Це вас обібрали, господарю. По три тисячі — вистачилоб".

„Мм", бурчить Гордубал. „Твій батько мов той дубовий пень".

А, той, думає собі Степан: іншим дає, а мені — начеб то брав.

„А тобі — також пять тисяч", додає Гордубал. „Щоб ти мав до господарства".

Добре, думає собі Степан. Але тепер, коли я майже його син — як то тепер буде з платнею? Не може мені вже платити як наймитові. Чи не міг би мені дати того жеребчика? Продай його, Степане, чейже ти тепер як наш власний.

„Та їдь порядно", каже Гордубал.

„Гаразд, пане".

XVIII.

І вже їдуть з міста, тепер воно припечатано. Добру умову зробили в жида-адвоката, чейже коштувала двісті корон; і це туди вставте, пане велеможний, і того не забудьте. — Щож, селянин є обережний на мачок, братчику, не дасть себе обкрутити; ще й це треба памятати, Гафійці припичати половину двора в Рибарах. — Гаразд, каже правогар, додам ще таку кляв-зулю. Ага, козаче, й це там є. А потім усі підписались: Юрай Гордубал — три хрестики, во імя Отця, Сина й Святого Духа. Старий Маня — три хрестики. А Михайло Маня, квітка за капелюшком, надимає лице й важно підписується повним імям. Марія, по чоловікові Яношева, з шовковою хустиною на голові, і Степан, увесь святковий. — Ще хтось підпишеться? Ах ні, Дюла мусить бути у коней, та він ще й неповнолітній. Так готово, панове, й багато щастя вам бажаю. Дві сотні це коштувало; щож, добра робота, й кляв-зу-ля там є.

А тоді всі до коршми, запити могорич. Хіть-нехіть тикається тепер Юрай Гордубал зо старим Манею, ба й посварились, як це годиться між родичами. „Та їдь, Степане!" Степан рад би із Гордубалем як із батьком, але хіба з ним можлива яка розмова? Сидить на драбинку, обома руками тримається драбини, очі під бровами, й ледве відповідає. Ех, дивні це заручини, дума собі Степан, нема тобі волі з господарем. Ц—ц.

І вже віздять до Кривого, гарно рисцю, лиш підкови кланцають. Юрай Гордубал глянув зпід брів і раптом руку над голову, лускає пальцями та співає, гей, гей, верещить, мов здурів. Це мабуть пяний, оглядаються люди, чого це американець Гордубал так розярився? На майдані, де дівчата й парубки, мусять їхати кроком; Юрай підводиться, обіймає рукою Степанове плече й гукає додолу на людей: „Отсе везу собі зятя, що? Гей, гей!"

Степан намагається скинути його руку й сичить: „Тихше, господарю!"

Гордубал стиснув йому плече, мало не йойкнув Маня від болю. „Послухайте", гукає Юрай, „маю зятя для Гафійки, справляємо заручини".

Ляск по коням! Степан хмуриться й кусає собі губи мало не до крови. „Схаменіться, господарю, ви пяні!"

З деренчанням завертає віз до Гордубалового двору. Юрай пускає Степана, раптом тихий і поважний.

„Проведи коні", каже сухо. „Спотіли".

(Далі буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА СЕРПЕНЬ 1939 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	376.29	166.	52.73
3.	118.27	167.	101.95
4.	98.32	168.	208.89
5.	255.96	169.	40.97
7.	266.96	170.	200.03
8.	221.58	171.	58.35
9.	179.43	172.	39.14
10.	167.61	173.	92.94
11.	95.08	174.	30.36
12.	124.53	175.	201.75
13.	80.88	176.	204.77
15.	27.49	177.	127.85
16.	86.69	178.	71.60
17.	36.30	179.	222.65
18.	116.68	180.	55.20
19.	14.87	181.	114.00
20.	236.49	182.	187.84
21.	131.70	183.	154.28
22.	129.04	184.	21.90
23.	56.28	185.	81.03
24.	105.16	187.	34.75
25.	98.91	188.	55.62
26.	35.75	189.	8.07
27.	59.34	190.	40.77
28.	115.53	191.	155.44
29.	172.60	192.	155.76
30.	76.11	193.	93.86
31.	179.32	194.	32.39
32.	29.60	195.	56.15
33.	107.92	196.	54.38
34.	40.08	197.	34.39
35.	35.12	199.	38.69
36.	144.16	200.	208.33
37.	102.11	201.	45.73
38.	217.59	202.	39,67
39.	333.34	203.	45.15
40.	23.36	204.	977.65
41.	23.61	205.	19.85
42.	190.34	206.	509.62
43.	63.80	207.	70.62
44.	125.15	208.	35.32
45.	334.12	209.	77.23
46.	27.06	210.	71.55
47.	49.23	211.	191.42
48.	52.37	212.	80.33
49.	17.96	213.	305.47
50.	176.81	214.	39.36
51.	76.97	215.	26.23
52.	84.20	216.	35.36
53.	84.35	217.	421.07
54.	50.41	218.	241.80
55.	49.60	219.	242.82
56.	170.96	220.	166.44
57.	164.83	221.	676.22
58.	156.00	222.	15.81
59.	181.13	223.	331.94
60.	37.06	224.	41.27
61.	30.96	225.	30.64
62.	110.05	226.	64.55
63.	436.31	227.	65.07
64.	126.78	228.	75.38
65.	247.45	229.	164.43
66.	129.04	230.	181.47
67.	192.10	231.	16.26
68.	19.56	232.	65.77
69.	127.47	233.	39.26
70.	283.85	234.	187.00
71.	45.65	235.	177.11
72.	63.00	236.	169.19
73.	102.95	237.	249.25
74.	65.10	238.	163.72
75.	152.33	239.	423.25
76.	360.55	240.	41.93
77.	83.16	241.	80.63
78.	103.61	242.	133.68
79.	14.71	243.	81.33
80.	44.22	244.	21.89
81.	134.71	245.	109.03
82.	65.75	246.	67.01
83.	206.17	247.	281.51
84.	64.19	248.	67.04
85.	210.28	249.	39.30
86.	220.11	251.	565.26
87.	207.65	252.	102.67
88.	21.18	253.	100.85
89.	29.39	254.	143.79
90.	223.65	255.	61.90
91.	347.52	256.	67.08
92.	24.54	257.	33.59
93.	50.63	258.	30.72
94.	401.67	259.	203.92
95.	43.06	260.	53.88
96.	186.62	261.	10.65
97.	169.62	262.	77.16
98.	135.95	263.	55.01
99.	188.55	264.	89.54
100.	98.46	265.	42.73
101.	42.56	266.	96.83
102.	604.35	267.	102.00
103.	120.11	268.	118.68
104.	252.24	269.	37.67
105.	173.53	270.	228.71
106.	291.96	271.	92.10
107.	43.06	272.	24.08
108.	109.12	273.	179.68
109.	140.35	274.	202.02
110.	46.71	275.	90.78
111.	35.61	276.	360.01
113.	66.73	277.	270.25
114.	55.32	278.	28.67
115.	31.66	279.	16.76
116.	56.37	280.	220.19
117.	118.24	281.	95.12
118.	81.71	282.	11.71
119.	61.22	283.	150.44
120.	163.55	284.	89.04
121.	151.55	286.	47.13
122.	55.45	287.	29.90
123.	186.40	288.	308.13
124.	104.72	289.	36.50
125.	158.39	290.	67.35
126.	96.96	291.	176.49
127.	205.17	292.	660.77
128.	24.21	293.	61.22
129.	38.42	294.	41.45
130.	399.20	295.	185.86
131.	17.50	297.	23.38
132.	156.38	298.	90.78
133.	222.69	299.	49.73
134.	100.10	300.	150.13
135.	66.29	301.	160.88
136.	181.26	302.	10.11
137.	182.30	303.	69.59
138.	74.91	304.	71.75
139.	74.67	305.	76.21
140.	83.60	306.	36.05
141.	65.69	307.	40.38
142.	164.79	308.	112.86
143.	159.58	309.	35.08
144.	46.90	310.	136.10
145.	60.35	311.	22.86
146.	189.68	312.	176.04
147.	443.62	313.	8.87
148.	33.37	314.	13.88
149.	62.75	315.	24.25
150.	46.87	316.	293.09
151.	141.46	317.	91.24
152.	53.03	318.	140.19
153.	9.57	319.	103.14
154.	39.08	320.	131.01
155.	461.19	321.	74.31
156.	131.18	322.	60.03
157.	22.81	323.	79.78
158.	255.58	324.	175.23
159.	77.01	325.	165.91
160.	120.84	326.	115.94
161.	242.17	327.	43.52
162.	37.71	328.	24.47
163.	145.81	329.	11.22
164.	222.28	330.	145.28
165.	42.42	331.	78.82

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
332.	98.48	383.	203.52
333.	102.05	384.	35.54
334.	249.36	385.	274.68
335.	49.48	386.	33.76
336.	231.02	388.	174.59
337.	21.81	389.	33.13
338.	278.62	390.	94.24
339.	97.60	391.	4.72
340.	21.26	392.	21.53
341.	99.50	393.	88.60
343.	96.77	394.	8.06
344.	82.38	395.	15.57
345.	94.80	396.	117.02
346.	4.50	398.	53.23
347.	131.72	399.	25.79
348.	36.33	400.	91.31
349.	47.48	401.	45.09
350.	151.39	Відділ	Заплатив
351.	47.11	402.	14.77
352.	93.09	403.	291.52
353.	42.81	404.	66.44
354.	14.56	405.	238.80
355.	67.47	406.	254.19
356.	23.68	407.	58.77
357.	62.70	408.	28.66
358.	90.06	409.	71.80
359.	73.45	410.	14.44
360.	14.29	411.	51.90
361.	1,157.16	412.	51.45
362.	68.34	413.	32.90
363.	133.03	414.	10.91
364.	488.98	417.	24.00
365.	92.57	418.	4.56
366.	22.02	419.	68.13
Відділ	Заплатив	420.	11.11
367.	404.06	421.	33.43
368.	42.09	422.	52.11
369.	257.57	423.	16.91
370.	234.79	424.	11.75
371.	208.15	425.	10.68
372.	21.37	426.	17.78
373.	40.28	427.	14.05
374.	58.03	428.	20.17
375.	120.63	429.	8.71
376.	27.03	431.	9.45
377.	19.26	432.	31.92
378.	31.64	434.	16.92
379.	100.60	435.	21.49
380.	24.59	436.	57.03
381.	29.50	437.	12.17
382.	34.03		

Доплачено до місячних вкладок членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 353.20

З місячних вкладок нових родів обезпечення $49,924.12

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	225.	14.54
3.	2.42	230.	3.81
8.	98	234.	20.21
19.	1.58	237.	2.68
28.	12.03	243.	16.84
30.	11.32	245.	3.08
33.	7.91	257.	3.87
37.	16.20	262.	1.41
39.	35.57	268.	2.93
65.	14.02	274.	1.49
69.	1.36	275.	14.56
70.	3.80	276.	3.54
83.	2.86	277.	2.02
90.	14.84	278.	1.15
101.	2.84	283.	1.53
102.	4.96	284.	3.37
106.	7.23	286.	36.07
108.	8.61	288.	2.40
117.	4.46	292.	1.83
125.	3.61	298.	3.05
127.	5.65	305.	8.31
139.	2.35	316.	1.41
142.	10.37	321.	5.01
143.	11.25	322.	1.31
147.	28.16	328.	2.01
151.	6.04	334.	2.28
161.	1.92	335.	6.34
170.	12.93	336.	7.99
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	358.	1.62
194.	81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	20.08
209.	4.26	371.	1.30
216.	13.18	384.	28.93
217.	2.74	388.	17.56
221.	8.20		

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 554.54
З місячних вкладок від членів	$50,478.66
Процент від бондів	3,642.50
Процент від морґеджів	2,568.24
Процент від позичок	575.99
Рент від реальностей	12,331.50
Продаж ювилейної книги	3.50
Продаж відділових книжечок	4.50
Процент від нота	3.00
Зворот позички до народного фонду	30.00
Зворот стипендії В. Мішанця, від. 363	25.00
Сплата нота	25.00
Сплати морґеджів	718.25
Сплати позичок	965.32
Продаж бондів	24,835.00
Заробок на бондах	605.00
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпеч.	257.00
Перебрано до фонду Згоди Братств	52
Разом	$97,068.98

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 12 Ганчар Онуфрей	71.43
в. 25 Ядловська Марія	1,000.00
в. 28 Давид Андрій	1,000.00
в. 94 Боднар Максим	1,000.00
в. 94 Лабун Михайло	500.00
в. 98 Курила Максим	1,000.00
в. 155 Пашуля Теодор	1,000.00
в. 182 Заребчук Гавриїл	1,000.00
в. 193 Головчак Евдокія	250.00
в. 239 Ґурба Максим	1,000.00
в. 259 Ґуда Олекса	500.00
в. 260 Боґус Марія	500.00
в. 268 Мельник Евгенія	1,000.00
в. 349 Семенюк Михайло	1,000.00
в. 376 Гудинця Микита	250.00
в. 403 Чидило Юрій	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 37 Палюк Франка	58.89
в. 78 Кішко Катерина	131.08
в. 86 Химка Павло	408.81
в. 98 Крупа Іван	359.59
в. 107 Мендак Іван	128.06
в. 218 Сарахман Теодор	306.66
в. 248 Прийма Текля	215.00
в. 261 Дмитрів Анна	261.50
в. 288 Михайлів Василь	321.83
в. 361 Рибак Михайло	128.41

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	842.90
Процент на закуплених бондах (accrued)	84.35
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпеч.	257.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 1 Полиняк Григорій	25.00
в. 1 Полиняк Микита	35.00
в. 11 Кокус Мартин	35.00
в. 11 Загродпічек Стефан	35.00
в. 20 Буґель Микола	35.00
в. 20 Прихідко Анна	25.00
в. 29 Федак Василь	35.00
в. 29 Кулявий Іван	35.00
в. 30 Філіп Андрій	35.00
в. 43 Гурчик Наталія	25.00
в. 56 Пуціло Михайло	35.00
в. 73 Подедворний Микола	35.00
в. 77 Яцейко Антін	25.00
в. 78 Іздебський Іван	35.00
в. 78 Олірчик Іван	35.00
в. 90 Чередарчук Василь	35.00
в. 90 Грабарович Василь	35.00
в. 98 Морох Яким	25.00
в. 99 Ільків Юстин	25.00
в. 99 Леськів Василь	25.00
в. 100 Гомінюк Іван	35.00
в. 100 Радочинський Мик.	35.00
в. 102 Качмарчин Микола	35.00
в. 103 Журавецький Петро	35.00
в. 104 Стечишин Катерина	50.00
в. 106 Музика Максим	35.00
в. 111 Домбровецький Дм.	35.00
в. 125 Осціславська Евгенія	25.00
в. 136 Гавриляк Григорій	35.00
в. 136 Кузенко Михайло	35.00
в. 137 Янович Іван	50.00
в. 162 Стельмах Мирон	25.00
в. 163 Колодчак Павло.	75.00
в. 168 Раб Агафія	25.00
в. 168 Бороледький Панько	25.00
в. 168 Стек Микола	35.00
в. 176 Басник Андрій	25.00
в. 192 Богуцька Марія	25.00
в. 204 Гавриляк Михайло	35.00
в. 206 Зелененький Дмитро	35.00
в. 206 Виспянська Йосифина	25.00
в. 208 Ковальчук Ілько	35.00
в. 218 Сокіл Стефан	25.00
в. 230 Біжик Катерина	25.00
в. 230 Сагаль Ілля	25.00
в. 237 Рибак Роман	25.00
в. 254 Мічковський Матей	25.00
в. 265 Табака Михайло	50.00
в. 276 Роман Марія	25.00
в. 280 Насінник Микола	25.00
в. 280 Скалацький Стефан	25.00
в. 301 Шумський Іван	25.00
в. 308 Данько Федор	25.00
в. 333 Міхнич Юлія	25.00
в. 334 Юрчишин Параня	25.00
в. 338 Ядчишин Іван	25.00
в. 352 Новосільська Павлина	25.00
в. 361 Шулем Семен	35.00
в. 364 Бунт Іван	25.00
в. 364 Гнатів Дмитро	25.00
в. 367 Петрик Софія	35.00
в. 367 Шваґіляк Юрій	25.00
в. 370 Вітовський Гавриїл	50.00
в. 378 Барняк Олекса	25.00
в. 383 Муц Ксеня	25.00
в. 385 Сокіл Кирило	35.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Зг. Братств	353.20

Виплати адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	1,063.50
Платня головного уряду	825.00
Укр. Пресова і Книжкова Сп. на книжку оплат (Rate Book)	800.00
Лікарі за нових членів	708.50
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Кошти перебудови офісів У. Н. Союзу згідно з контрактом	500.00
Направи друкарських машин	499.02
Кошти подорожей і репрезентації	464.63
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за друки і праці	208.05
Платня помічних сил	274.24
Печатки для нових відділів	125.03
Спортова акція	112.85
Надзвичайні праці при перебудові офісів	95.00
Коверти для членських декляраций і смертних актів	75.88
Видатки канцелярійні, почта, експрес і т. п.	75.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	63.90
Оголошення У. Н. Союзу	60.00
Нагорода для новоог молодечого відділу	25.00
Асекураційний журнал	12.50
Прибори для офісу У. Н. С.	8.15
Фотографічні знимки реальности У. Н. С.	7.00
Вода	6.00
Направа машини до писання	2.00

Інші виплати:

Податок, вода, світло і інші виплати на реальностях	15,505.82

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	88,550.00
Разом	$133,312.34

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем липня 1939 р. осталася	$331,983.11
Прихід за серпень	97,068.98
Разом	$429,052.09
Розхід за серпень	133,312.34
Готівка з кінцем серпня 1939 р. остається	$295,739.75

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 295,739.75
Морґеджі	1,431,518.11
Бонди	1,571,538.56
Реальности	1,138,024.59
Позички членам	573,275.17
Друкарня і книгарня	18,283.59
Ноти	2,850.00
Разом	$5,031,229.77

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,218,277.31
Адміністраційний фонд	178,495.17
Запомоговий фонд	79,018.65
Народний фонд	3,604.83
Конвенційний фонд	31,577:17
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	224,513.00
Резервовий фонд	11,711.22
Посмертний фонд старого роду обезпечення	69,416.66
Фонд Згоди Братств	41,257.42
Сирітський фонд	173,358.34
Разом	$5,031,229.77

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	8.33	103.	4.50
3.	2.05	104.	4.50
4.	1.80	105.	10.57
5.	5.40	106.	9.68
7.	18.90	107.	1.45
8.	11.03	108.	2.70
9.	11.25	109.	6.30
10.	2.70	113.	2.70
11.	13.95	114.	90
12.	1.35	115.	2.05
13.	11.02	116.	7.00
15.	45	117.	1.35
16.	4.75	118.	2.70
18.	1.15	120.	7.90
20.	12.60	121.	11.48
21.	9.00	122.	2.48
22.	5.90	123.	6.97
23.	2.25	124.	5.85
24.	6.88	125.	11.03
25.	1.60	126.	5.63
26.	2.70	127.	7.20
27.	70	128.	2.93
28.	6.30	129.	45
29.	8.25	130.	17.50
30.	8.10	132.	4.50
31.	6.15	133.	2.93
33.	19.80	135.	4.28
34.	3.37	136.	15.98
35.	90	137.	10.35
36.	10.35	138.	3.85
38.	8.55	139.	4.50
39.	17.78	140.	6.55
40.	1.35	141.	1.85
42.	8.10	142.	16.45
43.	3.85	143.	5.18
44.	10.12	144.	2.25
45.	12.15	145.	5.85
46.	45	146.	3.83
47.	2.95	147.	31.50
48.	5.20	148.	2.70
50.	10.80	149.	2.25
51.	23	150.	15.30
52.	10.15	151.	8.55
53.	4.95	152.	1.35
54.	4.00	154.	1.15
55.	2.50	155.	12.40
56.	12.60	156.	10.15
57.	9.00	158.	11.93
58.	6.75	159.	3.60
59.	11.50	160.	4.73
60.	1.80	161.	7.00
61.	2.25	162.	1.15
62.	3.60	163.	3.38
63.	19.80	164.	28.35
64.	6.30	165.	6.75
65.	9.50	167.	11.03
66.	45	168.	2.45
67.	7.20	169.	25
68.	45	170.	8.55
69.	1.58	171.	7.20
70.	7.20	172.	9.75
71.	3.85	173.	4.53
72.	2.70	174.	3.38
73.	3.60	175.	12.37
74.	6.80	176.	14.40
75.	7.87	177.	2.03
76.	19.65	178.	3.15
77.	6.30	179.	10.13
78.	2.05	180.	18.27
79.	90	181.	25
80.	2.03	182.	3.38
81.	4.75	183.	2.93
82.	2.95	185.	5.63
83.	7.20	187.	45
84.	1.60	188.	4.68
85.	16.20	191.	6.53
86.	8.10	192.	6.97
87.	6.53	193.	3.83
88.	3.74	194.	1.13
89.	1.35	196.	2.70
90.	18.22	199.	68
91.	14.20	200.	16.65
92.	1.80	201.	4.50
93.	1.35	203.	90
94.	17.78	204.	99.45
95.	3.60	205.	3.40
96.	11.05	206.	25.43
97.	11.70	207.	2.04
98.	4.05	208.	25
99.	12.15	209.	1.15
100.	2.25	210.	1.58
102.	25.88	211.	10.15

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
212.	3.15	321.	4.50
213.	12.85	322.	1.15
214.	90	323.	6.75
217.	11.70	324.	3.15
218.	7.20	325.	4.73
219.	12.83	326.	4.73
220.	7.20	327.	2.68
221.	36.68	328.	45
222.	1.35	329.	25
223.	32.40	330.	10.80
225.	2.03	331.	5.65
227.	68	332.	6.08
228.	1.80	333.	5.25
229.	10.60	334.	9.68
230.	16.20	335.	90
231.	2.48	336.	7.65
232.	4.75	338.	16.45
233.	5.20	339.	4.50
234.	10.05	340.	90
235.	9.45	341.	6.30
236.	5.62	344.	3.15
237.	9.45	345.	5.20
238.	18.75	346.	1.00
239.	30.60	347.	8.80
241.	1.80	348.	7.70
242.	6.75	349.	3.15
243.	9.00	350.	5.18
244.	1.35	351.	45
245.	4.28	352.	4.05
246.	1.58	353.	1.80
247.	9.90	355.	1.15
248.	5.65	356.	3.53
251.	21.18	357.	1.80
252.	9.45	358.	4.75
253.	3.15	359.	9.23
254.	11.25	361.	59.40
255.	3.40	362.	9.25
256.	3.15	363.	9.78
257.	1.58	364.	16.45
258.	5.17	365.	4.95
259.	8.55	366.	2.50
260.	15.08	367.	9.00
262.	3.82	368.	68
263.	90	369.	13.30
266.	4.73	370.	4.50
267.	2.80	371.	10.80
268.	4.95	373.	3.83
269.	2.25	374.	1.80
270.	9.70	375.	7.20
271.	6.10	376.	90
272.	2.70	377.	1.35
273.	2.70	379.	9.90
274.	10.58	380.	7.42
275.	2.70	381.	1.35
276.	15.05	383.	12.83
277.	21.38	384.	6.08
278.	90	385.	12.15
279.	1.58	386.	4.30
280.	12.40	388.	13.28
281.	9.90	389.	1.58
283.	8.10	390.	16.65
284.	2.50	391.	25
286.	2.70	392.	90
287.	1.58	394.	3.60
288.	9.90	395.	1.12
289.	2.93	396.	3.83
290.	1.40	398.	1.15
291.	20.52	399.	25
292.	36.67	400.	13.30
293.	2.25	401.	90
294.	1.57	402.	45
295.	6.08	403.	4.10
297.	2.05	404.	1.35
298.	70	405.	6.30
299.	2.70	406.	16.65
300.	6.08	407.	90
301.	4.50	409.	2.70
302.	1.25	411.	70
303.	3.38	413.	4.00
304.	1.35	414.	8.33
305.	3.83	418.	1.35
307.	70	419.	2.95
308.	90	420.	50
309.	90	421.	3.60
310.	2.95	422.	3.82
311.	1.15	425.	2.25
312.	11.26	426.	25
313.	25	427.	2.25
314.	45	428.	4.25
315.	25	429.	2.50
316.	7.20	431.	80
317.	2.93	432.	10.00
318.	7.20	434.	45
319.	11.70	436.	1.35
320.	5.40	437.	2.50

З місячних вкладок	$ 2,498.78
Процент від бондів	295.83
Процент від морґеджів	837.70
Рент від реальностей	787.00
Продаж бондів	10,325.00
Заробок на бондах	275.00
Сплати морґеджів	390.20
Разом	$15,409.51

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду по бл. п.:

в. 395 Адамяк Раймонд	200.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	214.47
Процент на закуплених бондах (accrued)	26.04

Виплати адміністраційного фонду:

Укр. Пресова і Книжкова Сп. за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	321.43
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за друки	75.05
Видатки канцелярійні, почта і т. п.	25.00

Інші виплати:

Податок, вода, світло і інші видатки на реальностях	623.34

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	25,250.00
Разом	$27,210.33

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем липня 1939 р. осталася	$70,873.20
Прихід за серпень	15,409.51
Разом	$86,282.71
Розхід за серпень	27,210.33
Готівка з кінцем серпня 1939 р. остається	$59,072.38

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 59,072.38
Морґеджі	156,364.46
Бонди	185,912.07
Реальности	55,650.92
Позички членам	186.00
Разом	$457,185.83

Стан довжний:

Посмертний фонд	$356,708.55
Адміністраційний фонд	100,477.28
Разом	$457,185.83

М. Мурашко, гол. предсідник

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Найкращий приятель.

— Моя жінка втекла в моїм найкращим приятелем...

З ким, до чорта?

— Та, я сам не знаю з ким, але це був мій найкращий приятель, бо мені її забрав!

МОНЕТИ З VI. СТОЛІТТЯ.

При перекопуванні старого католицького цвинтаря в Сараєві робітники знайшли мідяні монети з подобою Юстиніяна, що походить з VI. століття по Христі.

СОВЕТСЬКІ БУДНІ

Советський громадянин, що проходить попри вітрини великих крамниць і „універмаґів", часто зупиняється перед ними з почуттям дивної мішанини радощів і сумнівів, а в вухах йому повторюються слова, що їх чути постійно по всіх майданах із рапортів меґафонів: Стало бить зажіточней, стало жіть веселей...

За вітринами стільки всякого добра: менше може до їдження, та більше до хатнього вжитку. Ось які прекрасні „ажурні чашки", що їх продукує Дмитрівський завод. Чомуб не купити? Кажуть, що з чашки чай куди більше смакує, як зо склянки. Громадянин увіходить до склепу і купує біленькі порцелянові чашечки. Ото буде несподіванка в хаті! Продавець намовляє його купити ще підставочки до чашок і вдоволений громадянин, радіючи вбільшенням свого індивидуального комфорту, йде швиденько до хати, вважаючи, щоб не побити дорогоцінної ажурної посуди.

В хаті зашипів весело самовар, потверджуючи високе урядове ствердження, що стало жіть веселей. Жінка тремтючим руками стала розливати чай до нових чашенок. Але що це? Чи не побив громадянин чашок по дорозі? Ні, чашки не потріскали, ніби цілі, але чай із них тече просто дзюрком. Розглянув громадянин чашку, докладніше, а в ній кілька дірочок, майстерно заліплених якоюсь білою бідою. Ну й ухитрились — подумав гірко громадянин і казав жінці помити чашки, щоб віднести до крамниці. — От, захотів порцеляни, то й маєш докоряла жінка і раптом перервала мити: на пальці виступила, кров. Громадянин оглянув іще раз чашечки; розглянув іще підставки і нагло помітив, що й він скалічив собі пальця до берега підставочки...

Самовар шипів весело дальше, а громадянин ішов до крамниці, щоб даремне пробувати відібрати свої гроші.

Треба бути в СССР, як то кажуть, „майстром на всі руки" і добре на всьому визнаватися, щоб, купуючи щонебудь у крамниці, пізнати відразу, що даній речі бракує. А бракує завжди напевно. Про це переконався неодин громадянин. Про це пише навіть „Правда" у своїй „вітрині браків".

Спробуйте купити в Москві напр., замок. Є по крамницях гарні на вигляд замки, та попробуйте, то вони або тільки замикаються, а не відмикаються. Часто з замком продаються ключі не до нього. Треба самому визнаватись на слюсарстві, щоб купити сякий-такий замок. Артіль „Металіс" славна зо своїх несподіванок.

Та ленінградська фабрика взуття №2 не лишається позаду. Це направду штука купити для жінки пантофлі. Як не вибирай, а в кожнім картоні пантофлі будуть ріжних розмірів. Одно хіба в них є однакове: горб усередині кожної, горб, що до нього треба хіба китайської терпеливости.

Кажуть, що московська швальна фабрика №1 випускає штани, які найкраще годились би для маскаради: одна штанка з чорного сукна, друга із гранатового. Коли покупець відніс ріжнокольорові штани до крамниці, контрольор уважно їх розглянув і призначнувся:

— Дійсно, є хиби, але це при масовому виробі може трапитися; трохи нерівно шиті.

Покупець завважує:

— Таж вони із ріжного матеріялу.

Контрольор ізнову приглянувся:

— Ах так! Певно не доглянула робітниця, як зішивала.

Громадянин СССР терпеливий. Вінноситиме ріжнокольорові штани, ріжної величини черевики, замикатиме хату на штудерні замки і слухатиме радіо, що гукає по майданах:

Стало бить зажіточней, стало жіть веселей!

Веселей, еґеж!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА СЕРПЕНЬ 1939 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано отсі нові відділи:
Відділ ч. 440 в Гудсон, Н. Й.
Відділ ч. 441 в Алентавн, Па.
Відділ ч. 442 в Нортгемптон, Па.
Відділ ч. 443 в Палмертон, Па.
Відділ ч. 445 в Шамокін, Па.
Відділ ч. 446 в Шенандоа, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Мельник Михайло.
В. 9. Вайда Марія.
В. 20. Климчак Параскевія.
В. 44. Крайник Марія, Крайник Михайло.
В. 57. Конікевич Ілько.
В. 63. Волосонович Валис, Турко Марія, Турко Анна, Турко Маргарета, Турко Михайло, Турко Никола.
В. 70. Юречко Марія.
В. 71. Куснер Михайло, Бобак Антін.
В. 74. Липній Ольга.
В. 79. Цеплій Евген Б.
В. 83. Палко Юрій.
В. 85. Дріль Олекса.
В. 97. Яремків Григорій.
В. 102. Космос Ілько.
В. 103. Гатала Роман.
В. 112. Пархоцик Анна, Сич Йосиф, Космос Іван, Ґерич Михалина.
В. 125. Соцінець Ева, Зубрицька Марія, Край Катерина.
В. 136. Клич Теодор.
В. 141. Лука Іван, Паламар Стефан.
В. 142. Андрусечко Анна, Ковальчик Павло, Полевчак Едвард.
В. 147. Яремчук Петро, Світіла Анна, Саврук Марія, Шурин Анна, Шацька Анна, Ґобуш Анна, Кохан Анна.
В. 155. Мартин Пелягія, Процаник Розалія, Ковальська Анна.
В. 156. Іванців Дмитро.
В. 158. Симчишин Анастасія.
В. 162. Гнатів Леон.
В. 164. Ґиланська Марія.
В. 168. Пітула Володимир.
В. 175. Білінський Володимир, Шевчук Крестина.
В. 178. Петрів Зоня, Петрик Ярослав.
В. 204. Гупало Катерина, Кітай Василь, Петрашек Лев, Зін Михайло.
В. 206. Коцюба Роман, Чубай Олена.
В. 214. Червоник Михайло.
В. 217. Данилів Катерина.
В. 218. Кроль Іван.
В. 219. Бадьо Михайло.
В. 223. Кужмінська Анна, Мазур Іван мол.
В. 230. Мушинський Михайло, Федаш Василь.
В. 238. Ґолій Петро, Рокетенець Станислав.
В. 252. Івашкевич Іван.
В. 254. Валах Дмитро, Яв'н Іван.
В. 257. Фурка Іван.
В. 262. Придун Анна Маґарета.
В. 268. Ґоршко Михайло.
В. 274. Дирко Марія.
В. 276. Федаш Стелла Анна.
В. 277. Микитин Юрій, Микитин Ева, Сорока Паранка, Ковальська Юлія, Сорока Марія.
В. 278. Антонишак Стефан.
В. 288. Мадрига Михайло, Феринняк Никола, Козак Василь, Чічерський Данило, Феринняк Вікторія, Ферані Марія, Дуць Михайло, Ферані Іван, Ферані Михайло, Чічерська Катерина, Ферані Стефан, Кузмин Леон, Дуць Іван, Ферані Катерина, Завик Юрій, Коспіяг аВсиль, Коспіяг Стефан, Завик Ольга, Немій Петро, Немій Михайло, Немій Марія, Козак Анна.
В. 291. Сорока Іван.
В. 305. ГаЛь Анна, Рихальська Софія, Курівчак Іван.
В. 306. Юзифик Текля.
В. 307. Аркатин Анеля.
В. 312. Козлов Іван.
В. 316. Падучак Стефан.
В. 338. Грицько Катерина.
В. 341. Лисий Михайло.
В. 347. Блок Марія, Сахарновський Григорій, Романик Йосиф.
В. 348. Сетник Марія, Морозко Анна, Павлишин Павлина.
В. 352. Дідух Джеймс.
В. 355. Занько Анна.
В. 361. Мартин Павлина, Монда Ольга, Райця Василь.
В. 364. Ольховий Никола, Ольхова Елсій.
В. 367. Максимів Марія.
В. 368. Пригода Юлія.
В. 375. Рудолф Катерина.
В. 379. Берестенський Іван.
В. 383. Смулій Андрій.
В. 385. Чура Марія, Ґраськів Евгенія М.
В. 398. Фіґель Петро, Фіґель Розалія, Світенький Петро, Чубатій Іван, Світенький Стефан, Троць Маріон, Світенька Марія, Кравчишин Анна.
В. 406. Окряк Михайло, Духник Йосиф, Духник Павло, Тарас Михайло.
В. 413. Гинда Володимир, Воробець Йосиф, Свинчук Михайло.
В. 414. Патинок Анна, Салдібар Петро Санто, Салдібар Анета, Хобоцяк Михайло, Хобоцяк Анна.
В. 417. Нелько Іван.
В. 420. Сенсосак Петро, Гудована Марія.
В. 422. Смит Марія.
В. 423. Тровський Вілям.
В. 424. Тимчула Олекса.
В. 426. Колишун Петро.
В. 432. Погорецький Ярослав, Ґрод Михайло, Ґультай Василь.
В. 435. Гаврилко Йосиф, Белгтавс Фред Н.
В. 436. Курінчок Марія, Корівчак Никола, Корінчак Стефан.
В. 437. Козак Андрій, Козак Йосиф, Гуцель Алися, Козак Етиль, Кремко Говард, Козак Юрій, Гуцель Стелла, Гуцель Олена.
В. 438. Савчук Василь, Савчук Елисавета, Савчук Теодор.
В. 440. Маряк Анастасія, Маряк Михайло, Берецька Стелла, Драгущак Андрій, Гусак Стефан, Любянецький Тома.
В. 441. Маркович Іван мол., Букно Юрій, Сокальський Петро, Чорній Михайло, Олейник Іван, Сокальський Володимир, Сокальський Іван, Ґерчук Катерина, Сокальська Анна, Сокальська Анна.
В. 442. Куба Анна, Градковський Олекса, Темошек Михайло, Шеська Мартин, Василовський Валис Е., Бодник Катерина, Ковальчук Софія, Ковальчук Іван, Васіловська Олена.
В. 443. Демчик Василь, Матзук Стефан, Сеньків Павло, Дутко Михайло, Скородинський Михайло о., Бугай Петро, Мількович Чарлс, Мількович Стефан, Мількович Анна, Просак Катерина, Просак Михайло.
В. 445. Чічіла Росель, Поляняк Юрій мол., Пірожик Віра, Чічіла Юлія, Чічіла Володимир, Вожняк Віра.
В. 446. Дик Петро, Дик Михайло, Дик Ольга, Дик Стася, Прибольський Стефан, Лесько Анна, Лесько Йосиф.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 9. Сеніцький Іван.*
В. 20. Кульчицький Ал.*
В. 22. Стронський Роман,*, Шпак Стефанія.
В. 28. Костик Анна.
В. 39. Кудлик Олена, Кудлик Пилип.
В. 50 Ходоровська Анна.
В. 51. Оротилко Михайло, Ондос Іван.
В. 53. Саладяк Василь.
В. 56. Томчик Настасія.
В. 71. АндрицЬ Михайло мол.*
В. 78. Бончак Андрій, Маціовська Юлія, Фіняк Яків, Стерник Іван, Драпчак Анеля, Драпчак Дмитро.
В. 83. Миронів Прокоп, Миронів Марія, Миронів Анеля, Миронів Іван.*
В. 90. Амброс Пилип, Амброс Ірина, Боляндович Іван,* Чудийович Ілько, Комарницька Константина, Мартинець Марія, Берґан Франка, Бобонич Григорій, Бобонич Параска, Данів Іван Ігнатій, Ейзенбаґ Роберт,* Фриндак Юрій, Фриндак Катерина, Канінець Роман,* Комарницький Стефан,* Мартинець Йосиф, Милик Никола, Палко Іван, Піхоцький Павло, Скольський Василь.
В. 95. Борута Юрій.
В. 96. Сухій Юрій, Возімок Григорій, Возімок Марія.
В. 102. Лодинська Анна.
В. 109. Волошин Олекса.
В. 110. Завальницький Іван, Блауцяк Катерина, Блауцяк Павло Р.,* Бланцяк Іван В.*
В. 127. Шляхетка Йосиф.
В. 144. Панько Анна, Бобола Марія, Давис Марія, Панько Анна.
В. 152. Гладкий Володимир,* Байовський Михайло, Дубас Василь, Гладкий Теодор.
В. 167. Василинюк Тома, Василинюк Евгенія.
В. 176. Флора Тома, Хрущ Петро.*
В. 193. Бучек Андрій.
В. 200. Стахів Марія, Стахів Петро.
В. 219. Гринкевич Петро.
В. 229. Савкулич Теодор,* Крупа Никола, Гарасим Анна, Кеселовський Сергій, Малик Михайло, Малик Розалія, Савкулич Михайло,* Савкулич Григорій, Савкулич Стефан,* Савкулич Дмитро,* Смалинець Андрій,* Смалинець Марія, Вольський Гендрик.
В. 243. Шемердяк Петро.
В. 267. Малик Франко.
В. 278. Шваничак Марія, Пилипко Анастасія, Шваничак Никола.
В. 291. Молчак Вілям.*
В. 299. Мальчос Василь.
В. 304. Поточак Іван, Ґрубяк Андрій, Завіський Михайло, Завіський Стефан.*
В. 310. Вингренович Володимир 2.
В. 332. Каштанюк Іван, Каштанюк А. Павлина.
В. 336. Романюк Анна, Велґан Петро.
В. 361. Булька Катерина.
В. 364. Небожук Ева.
В. 365. Кашицький Іван.
В. 367. Чолій Онуфрій, Чолій Софія, Чолій Онуфрій.
В. 370. Клімковська Іванна, Шалаган Марія, Стасюк Кароль, Бурбан Теодор, Бурбан Франціщка.
В. 377. Кустер Алися.
В. 402. Потоцький Михайло.
В. 403. Соломко Іван, Соломка Юстина, Вілха Анна.
В. 426. Кенінець Іван,* Лин Стефан,* Костів Стефан.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Волошин Олекса.*
В. 78. Сахар Михайло.
В. 96. Бабій Юстина.
В. 130. Богуцький Михайло.
В. 204. Федорас Яким.
В. 221. Гутман Іван,* Гутман Пелагія, Гутман Павло.*
В. 316. Архипко Павло.
В. 399. Височанський Ольга.
В. 423. Мілен Марія.
В. 426. Надич Олекса.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 9. Пелех Марія.
В. 65. Федош Петро.*
В. 109. Курник Михайло.*
В. 120. Вавро Павло.*
В. 125. Васевич Софія.
В. 235. Крохмальний Олекса о.
В. 289. Гузар Вілям.
В. 291. Міланич Росель.*

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗО СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧ.:

В. 288. — 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Войтович Володимир,* Войтович Марія, Мацейовський Михайло.
В. 8. Бабак Михайло.
В. 15. Ґотсик Анна, Романович Михайло,* Лупан Петро.*
В. 22. Косович Михайло,* Шедляк Анна, Шедляк Марія.
В. 23. Башта Олекса.*
В. 25. Левицький Іван, Левицька Меланія.
В. 27. Гладкий Михайло.
В. 28. Кіцак Марія, Кіцак Никола, Кіцак Марія, Кіцак Катерина, Кіцак Марія, Кіцак Дмитро,* Перлак Анна, Шовель Станислав.
В. 33. Деркач Анна.
В. 39. Шкляренко Іван.*
В. 53. Крисалька Іван.*
В. 56. Берещинський Адам.
В. 59. Пастер Йосиф.
В. 67. Гуцуляк Теодосія.
В. 74. Лісько Петро.*
В. 76. Тисовська Анастасія, Тисовська Марта, Тисовський Михайло,* Харащевський Анатол, Чучак Марія, Штогрин Стефан,* Штогрин Володимир,* Тулиґлович Антін,* Тулиґлович Григорій,* Тисовський Никола,* Вельгус Юрій мол.*
В. 78. Косінський Михайло, Молочняк Петро.
В. 85. Борецький Прокіп.
В. 88. Миюпяк Деметріюс о., Петрожак Іван.*
В. 91. Ланчак Петро.*
В. 96. Федин Анна, Чіміхуд Стефан, Будбак Катерина, Губіцький Петро, Гриб Стефан, Коваль Володимир, Годяк Текля, Чіміхуд Володимир,* Кемпа Никола, Німець Микита, Соболь Марія, Попатак Модес, Попатяк Катерина, Вольчко Семен, Годяк Мілька, Годяк Анна, Годяк Ольга, Годяк Володимир,* Годяк Марія, Годяк Іван.
В. 98. Лійч Іван М., Лійч Роазлія.
В. 102. Гаврик Гнат, Гаврик Марія.
В. 115. Скубяк Марія, Скубяк Іван.
В. 120. Кохановський Йосиф, Кохановська Йосифа.
В. 125. Лоїк Антонита, Лоїк Марія.
В. 128. Андросько Михайло мол.* Андросько Катерина.
В. 132. Хочінський Павло,* Білінський Стефан.
В. 133. Чорномаз Володимир.
В. 135. Підкалицька Марія, Лазоришин Лука,* Підкалицький Андрій.
В. 175. Наконечний Іван.
В. 180. Дудра Стефан Едвард.*
В. 193. Пухальська Анеля.
В. 204. Гук Павло, Ґроцький Евстахій.
В. 217. Николайко Стефан.
В. 221. Кухар Вілям В.,* Банашкевич Йосиф.
В. 240. Вовчук Никола,* Вовчук Павло,* Седорович Мирон,* Матвіїшин Павло Т.,* Матвіїшин Йосиф,* Скіра Михайло.*
В. 242. Дубіцький Франко, Мацей Василь,* Оленич Ева.
В. 243. Стефанюк Василь.
В. 247. Шведа Іван.
В. 251. Бучинський Никола,* Лукашевич Іван.*
В. 261. Дарко Іван.*
В. 262. Ґлива Анастасія.
В. 264. Демайн Никола.*
В. 273. Попів Микита, Мазур Катерина.
В. 274. Куриляк Анна.
В. 276. Надзяк Гаврило.
В. 278. Константинович Володимир.*
В. 287. Струж Тома,* Струж Іван.*
В. 291. Беднарчик Антін,* Беднарчик Берниса.
В. 292. Шмайлковська Анна, Боднар Семен, Боднар Параня, Голис Теодор,* Голис Марія, Назарко Олекса,* Биба Іван.
В. 307. Маліновський Григорій.
В. 324. Бандуровський Василь.
В. 326. Гнатко Михайло,* Фордина Марія.
В. 347. Прогович Тілій.
В. 354. Паплик Орест.*
В. 356. Чижевич Пелагія.
В. 361. Катулька Катерина, Катулька Катерина, Катулька Григорій,* Реперович Владислав, Сидор Катерина, Ганчар Марія, Німець Олекса, Катулька Марія.
В. 365. Горват Марія, Горват Текля, Цибрінський Антонина, Флиста Катерина, Флиста Марія, Мускалик Іван мол.,* Сабрінський Іван,* Москалик Іван.
В. 370. Венечук Михайло.
В. 399. Ла Пойнт Джеймс Меріт.*
В. 413. Гинда Іван.
В. 419. Саладяк Іван.*
В. 426. Крейшер Іван.*
В. 427. Роговська Нетій.
В. 428. Ардель Маріон, Чонко Марія, Чонко Розалія, Бараболяк Марія, Бараболяк Анеля, Бараболяк Софія.
В. 429. Пінгар Ірина.
В. 430. Стеренчак Іван,* Стеренчак Йосиф,* Стеренчак Мар'я, Стеренчак Марія, Стеренчак Михайло.*
В. 436. Котис Михайло.*
В. 437. Бушок Ольга.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Челак Теодор, Челак Марія.
В. 57. Лисяк Михайло о., Лисяк Вікторія, Лисяк Павло,* Лисяк Петро.*
В. 90. Надич Олекса.
В. 109. Волошин Олекса.*
В. 217. Біґун Анастасія.
В. 236. Бабій Юстина.
В. 253. Федорас Яким.
В. 277. Богуцький Михайло.
В. 326. Сеньків Анна, Сеньків Марія, Сеньків Стефанія.
В. 359. Височанська Ольга.
В. 361. Мілан Марія.
В. 369. Янчак Елисавета.
В. 370. Небор Ольга.
В. 377. Кустер Алися.
В. 383. Шевчук Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 9. Пелех Марія.
В. 65. Федош Петро.*
В. 109. Курник Михайло.*
В. 120. Вавро Павло.*
В. 125. Васевич Софія.
В. 235. о. Крохмальний Олекса.
В. 289. Гузар Вілям.
В. 291. Міланич Росел.*
В. 435 Данилевич Лидя.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 288. — і член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 130. Тимців Михайло.*
В. 166. Еванцьо Чарлс.*
В. 229. Кузман Анна.
В. 230. Федаш Василь.*
В. 276. Федаш Стефанія.
В. 312. Овсяник Павлина.
В. 361. Павлів Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 21. Сосницький Стефан.
В. 25. Ядловська Марія.
В. 63. Барна Семен.
В. 76. Стасишин Анна.
В. 98. Курила Максим.
В. 155. Пашуля Теодор.
В. 161. Новак Іван.
В. 182. Заребчук Гаврило.
В. 221. Сеничин Никола.
В. 230. Сагаль Ілько.
В. 239. Ґурба Максим.
В. 259. Ґула Олекса.
В. 268. Мельник Евгенія.
В. 324. Метельський Антін.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1939 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	25,259
В місяці серпні 1939 р. принято нових	231
В місяці серпні 1939 р. принято наново	121
В місяці серпні 1939 р. принято з переступ. листами	12
В місяці серпні 1939 р. принято з інших кляс обезпечення	9
В місяці серпні 1939 р. принято зо старого роду обезпеч.	1
Разом	25,633
В місяці серпні 1939 р. суспендовано	171
В місяці серпні 1939 р. відійшли з переступ. листами	21
В місяці серпні 1939 р. відійшли до інших кляс	9
В місяці серпні 1939 р. відійшли до нового роду обезпеч.	1
В місяці серпні 1939 р. відійшли зо зворотом у готівці	7
В місяці серпні 1939 р. померли	14
Разом	223
З кінцем серпня 1939 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	25.410

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $ 500	111
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	230
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	490
В клясі О-1000	на $1000	329
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,990
В клясі Р-1000	на $100	1,069
В клясі Р-1500	на $1500	10
В клясі Р-200	на $2000	3
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,134
В клясі Е-1000	на $1000	417
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	5

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
И клясі W- 500	на $ 500	2,321
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	2,918
В клясі W-1500	на $1500	14
В клясі W-2000	на $2000	8
В клясі W-3000	на $3000	1
В клясі W-ріжні суми		118

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	219
В клясі Т- 500	на $ 500	4,066
В клясі Т- 750	на $ 750	602
В клясі Т-1000	на $1000	9,029
В клясі Т-1500	на $1500	210
В клясі Т-2000	на $2000	56
	Разом	25,410

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Чісовська Телма.
В. 9. Янковський Тома.
В. 63. Ґойда Една, Оресик Лев.
В. 125. Гаєвська Ярослава, Дитко Елисавета.
В. 141. Лука Клементина, Ґудзій Теодор, Гуцалюк Розалія Марія, Тович Доналд.
В. 155. Алицька Елена, Арнат Джеймс Е. мол.
В. 161. Дзюбінська Катерина.
В. 182. Філь Михайло мол.
В. 204. Бакуменко Марта, Ґолембіовський Ігор Олекса, Ляхович Евгенія К.
В. 220. Осядач Вілям Іван.
В. 225. Момот Григорій.
В. 243. Завідовська Франка, Завідовський Тома.
В. 247. Процак Анна.
В. 254. Валах Ольга.
В. 277. Микитин Елисавета, Микитин Іван, Руда Олена, Руда Софія, Товаровська Іванна, Товаровська Олеся.
В. 284. Хуцалович Павло, Іващук Теодор.
В. 288. Чічерська Олена, Чічерський Іван, Чічерська Йосифа Чічерська Юлія, Чічерська Марія, Чічерський Володимир, Дуць Марія, Дуць Ольга, Дуць Стах, Дуць Вілям, Козак Франко, Козак Марія, Кринівська Ольга, Криніський Володимир, Немій Олекса, Немій Роман, Саврук Анна, Саврук Теодор, Саврук Володимир.
В. 292. Дубрівний Михайло Д., Качмар Марія.
В. 316. Гладуненко Любка.
В. 364. Ольхова Вероніка.
В. 368. Стецяк Стефан.
В. 383. Шевчук Марія Йосифа, Худоба Андрій Михайло.
В. 387. Кузик Анна, Олійник Ольга.
В. 398. Доротяк Дорота, Доротяк Іван, Доротяк Володимир, Фіґель Джерій, Кравчишин Іван мол., Фіґель Петрунеля, Кравчишин Михайло, Кравчишин Марія.
В. 406. Духник Дзійн, Федорчак Альберт, Яночко Михайло, Клемаш Теодор, Сисак Варвара, Вітко Павло.
В. 414 Гузар Андрій, Кравець Патрися, Литвинюк Василь, Навроцька Люба, Навроцька Евгенія, Перцак Василь, Підлісний Ярослав, Процько Йосиф, Туравський Йосиф, Туравська Марія, Салдібар Патрися М., Волинець Евелин Верґенія 2.
В. 422. Терпелюк Анна 3.
В. 429. Гоцько Анна, Гоцько Олена.
В. 430. Попяк Юлія.
В. 433. Цап Олена.
В. 434. Турянська Віра.
В. 436. Курівчак Дмитро, Курівчак Михайло.
В. 437. Фрик Чарлс, Фрик Генрій, Козак Андрій, Козак Розалія Марія.
В. 438. Савчук Ольга.
В. 441. Мицьо Іван мол., Олекса Франко, Олекса Іван, Паланиця Олена, Паланиця Іван, Паланиця Станислав, Попик Терій, Сокальський Йосиф, Сокальський Роман, Сокальський Стефан, Сокальський Василь.
В. 442. Боднарчук Павло, Будник Анна, Будник Росел, Горохівський Олекса, Горохівський Михайло, Горохівський Никола, Горохівський Василь, Градковський Зенон, Кереб Анна, Крайник Богдан, Мізак Іван, Прайдин Богдан, Шквер Леон А., Шквер Михайло, Темошек Анна, Темошек Ольга, Темошек Стефан, Тюхтій Стефан мол.
В. 443. Мількович Катерина, Климишин Наталія.
В. 445. Пірожек Тедій, Поляняк Марія, Поляняк Тома.
В. 446. Лованець Іван, Дик Станислав, Лесько Дзійн, Лесько Йосиф, Лесько Тома, Литвак Долорес.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 20. Васкуль Никола, Васкуль Елисавета, Васкуль Михайло.
В. 50. Ходоровський Никола.
В. 78. Дрончак Михайло, Дрончак Стефан, Дрончак Анна, Дрончак Дмитро, Фіняк Текля, Контонович Михалина, Стерник Іван.
В. 88. Мур Кліфорд мол.
В. 144. Давис Іванна, Давис Марія Олена.
В. 200. Стахів Петро, Стахів Мирослав.
В. 276. Бірців Іван, Бірців Анна.
В. 277. Семенюк Анастасія.
В. 291. Чупак Стелла, Чупак Катерина.
В. 349. Куртяк Олена.
В. 402. Потоцька Софія.
В. 429. Мистишин Долорес, Мистишин Михайло, Мистишин Микола, Мистишин Розалія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 221. Гутман Стефанія.
В. 399. Височанська Олександра.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Притка Григорій, Притка Іван мол.
В. 22. Біланська Евгенія М., Біланська Ірина А., Шедляк Михайло Ф., Шедляк Юрій.
В. 56. Ґарисон Михайло.
В. 62. Сенів Дмитро, Сенів Василь, Сенів Марія.
В. 67. Гуцуляк Ґеня.
В. 76. Тисовський Стефанія, Туліґлович Йосиф, Туліґлович Володимир, Байовський Володимир, Байовська Миронія, Ухман Марія, Харащевська Стефанія, Харащевський Пилип.
В. 120. Кохановський Василь, Кохановський Людвіґ, Кохановський Вілям.
В. 135. Фунданич Едвард.
В. 178. Тизбір Андрій.
В. 204. Ґроцька Зіня 2.
В. 219. Ґудзак Елсій 2.
В. 262. Стакмо Петро.
В. 267. Аґрес Текля.
В. 278. Марикін Анна.
В. 280. Ґрещук Аґнеся, Ґрещук Павло, Ґрещук Станислав, Бурнавич Нексій, Шерстій Анна.
В. 281. Білик Михайло Олекса, Бендза Едвард, Бендза Франко, Бендза Катерина, Бендза Петро.
В. 292. Крижанович Петро, Биба Теодор Р. Д.
В. 313. Бережанська Анна.
В. 347. Прохович Петряня Софія.
В. 361. Німець Олена, Катулька Емілія, Катулька Крестина.
В. 365. Флиста Катерина.
В. 371. Малецька Долорес Анна, Малецький Джеймс.
В. 406. Страгам Марлена, Страгам Лорейн.
В. 428. Роcько Іван, Чонко Іван, Барабаляк Олена, Барабаляк Петро.
В. 429. Новатник Анна Марія.
В. 430. Стеренчак Анна, Стеренчак Олена, Стеренчак Розалія М., Стеренчак Стефан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 326. Сеньків Йосиф.
В. 359. Височанська Олександра.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 7. Мельник Михайло.
В. 9. Вайда Марія.
В. 79. Цеплій Евген Б.
В. 103. Гатала Роман.
В. 112. Сич Йосиф, Ґерич Михалина.
В. 142. Полевчак Едвард, Ковальчик Павло, Андрусечко Анна.
В. 147. Шурон Анна, Цацька Анна.
В. 155. Процанин Розалія, Ковальська Анна.
В. 158. Шимчишин Анастасія.
В. 162. Гнатів Леон.
В. 175. Шевчук Крестина.
В. 178. Петрик Ярослав, Петрів Софія.
В. 206. Чубай Олена, Коцюба Роман.
В. 288. Мадрига Михайло.
В. 291. Сорока Іван.
В. 355. Занько Анна.
В. 385. Ґреськів Ґеня Марта.
В. 406. Тарас Михайло.
В. 426. Ковалишин Петро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 7. Мельник Ірина, Мельник Стефан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 413. Свинчак Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 105. Мельник Михайло.
В. 130. Гелферс М. Генріета, Гелферс Фредерик.
В. 236. Багнюк Галина, Багнюк Віра.
В. 406. Яночко Михайло.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 395. Адамяк Реймонд.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1939 р. було в У.Н.С. дітей членів	8,684
В місяці серпні 1939 р. принято нових	141
В місяці серпні 1939 р. принято наново	27
В місяці серпні 1939 р. принято з переступними листами	2
Разом	8,854
В місяці серпні 1939 р. суспендовано	63
В місяці серпні 1939 р. відійшли з переступними листами	2
В місяці серпні 1939 р. відійшли до старших членів У.Н.С.	26
В місяці серпні 1939 р. відійшли зо зворотом в готівці	6
В місяці серпні 1939 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці серпні 1939 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці серпні 1939 р. померли	1
Разом	101
З кінцем серпня 1939 р. в У. Н. Союзу було дітей членів	8,753

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	6,033
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,729
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної вкладки	991
Разом	8,753
З кінцем серпня 1939 р. в У.Н.С. було всіх обезпечених	34,163

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за серпень 1939 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж серпня 1939 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗАПИСКИ КИРПАТОГО МЕФІСТОФЕЛЯ

Коли я прочитав інтервю ґен. Прхали, що він його уділив варшавській пресі, то я собі подумав:

— Хай йому біс, що за народ ті чехи. Не досить, що так підло поступили в памятні дні березня в Хусті, не досить, що стріляли в безборонних, а потім катували ранених, але ще й тепер цинічно їх ґенерал признається до всього і хвалиться, що то він дав приказ.

Так я собі подумав вле про чехів. Але оце прочитав я в „Новій Зорі" передрук комунікату Пресового Відділу Гетьманської Управи п. з. „Правда про Карпатську Україну", прочитав і зовсім інакше зачав про те все думати. Бо, прошу я вас, читаю там, що то всьому тому завинила „Січ"; вона хотіла робити „пуч", вона напала на чехів, зачала провокативно (!) стріляти, а чехи мусіли боронитися.

А дальше дослітно:

„Січовики втратили значну скількість убитими й раненими, що пояснюється відсутністю в їх рядах фахових старшин. (Отже, чи чехи тому винні? — (Прим. моя)... Січовиків, що піддалися, **вояки били**, що поясню(е)ться (!) психічним **напруженням** і тими жертвами, що були і з боку війська, а також **провокативними** стрілами на військо..." (Нова Зоря ч. 50, ст. 6).

Отже, Шановний Читачу, бачиш сам, що Прхала здорово пробрехався. Це Січовики всьому винні, бо не вміли стріляти і спровокували самі те, що чехи їх так били в полоні.

Велика вдяка належиться Пресовому Відділові Гетьманської Управи за цей комунікат і „Новій Зорі" за його передрук. — („Комар").

Мефісто.

ВИЛЬНО — НАШЕ, ПРИГАДУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ЛИТОВЦІ

Польща знайшлась у великій біді, а поляки звертаються тепер до цілого світу з нарікannями на німецький напад. Кажуть, що німці насильно забирають їхні землі.

Ми не маємо нічого проти їхніх нарікань і протестів. Тільки зазначуємо, що вони неправдиво представляють себе невинними і справедливими. Бо як поступають німці з ними, так і вони поступили з литовцями. Ріжниця хіба в тому, що німці йдуть просто і кажуть, чого хочуть: Данцігу, Коридора, Шлеська чи чого там. А поляки поступають інакше. Як відомо, вони заприсяглu з литовцями в Сувалках згоду, признаючи Литві її землі й столицю Вильно. Та не минуло кілька днів, як Польща ту присягу зломила, нападаючи в підступний спосіб на стародавню литовську столицю Вильно, яку самі поляки називають містом Ґедиміна. В такий спосіб забрали поляки литовцям не тільки Вильно, але й Сувалки, Городно, Ліду й інші містечка й села. І ще пригадую один цікавий інцидент.

В тому часі, коли Гітлер забрав Австрію, Польща стягнула до пів міліона війська над польсько-литовською границею, щоб таким чином змусити Литву ввійти в „союз" з Польщею, а зокрема, щоб примусити литовців, що живуть у Литві, заперестати співати пісню „О людскосте! Без Вильна не бде в нас спокою".

Мені здається, що тепер така хвилина, що Литва моглаб те все Польщі пригадати. Та ми не знаємо, що вона зробить і як поступить. Та знаємо, що думають американці литовського роду. Вони далі будуть добиватися, щоб Вильно було негайно злучене з Литвою. У тому напрямі зачнеться більша акція, яку вже започаткував 13. вересня б. р. п. Матас Зуюс своїм рефератом, виголошеним у Брукліні, Ню Йорк, на конґресі федерації литивсько - католицьких орґанізацій. Той реферат, який взиває американських литовців до відновлення акції в справі визволення Вильна, конґрес приняв одноголосно.

МАТАС ЗУЮС, литовський патріот, що розпочав наново акцію за злуку Вильна з Литвою.

Як відомо, першим орґанізатором такої акції був о. д-р Фабіян Кимешис, що був ініціятором „Союзу Визволення Вильна". Ширшу акцію поведено при співучасті проф. д-ра Михайла Біржишки. Ту акцію Польща згодом спаралiжувала, а п. Матас Зуюс тепер її знову відновляє. І зовсім природньо, бо Литва без Вильна — як людина без серця, або, як це зясував проф. Біржишка: Литва буде так довго живою, як довго її шлях буде спрямований до Вильна. Відрікшись Вильна, вона непотрібна — ні литовцям, ні людскости. І буде розшарпана сусідами і цілковито знищена.

К. В., Філядельфія, Па.

УВАГА! ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ 7, 186, 427 з McADOO, PA., 85, 314, 430 з HAZLETON, PA., і 429 FREELAND, PA.

Зогляду на дуже цікавий відчит, який мав уже в нашій громаді **організатор В. Загаевич,** показалась потреба скликати

ДРУГІ ОРҐАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

на яких п. Загаевич буде продовжувати свій виклад у справах У. Н. Союзу. Ці другі наради відбудуться

В СЕРЕДУ, 20. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 20, 1939)

В ГОДИНІ 7:30 ВВЕЧІР В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 74 N. LAUREL STREET, HAZLETON, PA.

На збори запрошується всіх членів вище поданих відділів. Кожний член повинен конечно прибути, бо **організатор В. Загаевич** буде тим разом порушувати такі справи, які певно будуть інтересні для старших і для молоді. Тому у власному інтересі кожного члена є прибути на ці збори.

Д. Капітула, гол. контрольор У. Н. Союзу.

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ СВЯТО

З НАГОДИ ПОСВЯЧЕННЯ І ОТВОРЕННЯ НОВОГО ВЕЛИЧАВОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

:——::——: яке відбудеться :——::——:

В СУБОТУ, 23. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 23, 1939)

180 WILLIAM ST. (cor. West St. i Springfield Ave.) NEWARK, N. J.

Початок у годині 2. сполудня. — Вступ $1.00 і 50¢

ПРОГРАМА: Посвячення довершить Вр. о. М. Данилович і виголосить промову. Співає злучений хор нюйорської округи. Дириґує п. Т. Каськів Соліст п. П. Ординський. Бесідники: п. Г. Брик, п. С. Шумейко, адвокат В. Кузьма й адвокат І. Романишин. По концерті спільна вечера й танці.

ПРОГРАМА: крім посвячення буде та сама й в неділю. Орхестри першої кляси. В суботу орхестра під проводом п. В. Ґвязди. В неділю орхестра під проводом п. В. Баніта.

Народна справа апелює до всего українського народу з Нюарку й околиці за численну участь в цім великім Народнім Святі.

218,20 **Комітет Української Централі в Нюарку.**

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ПАРОХІЯЛЬНА БАНДА ім. ЦЕРКВИ СВ. ЙОСАФАТА СПРАВЛЯЄ ПЯТЬ-ЛІТНЮ РІЧНИЦЮ СВОГО ЗАСНОВАННЯ

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

——: котрий відбудеться :——

В СУБОТУ, 23. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 23, 1939)

вечером у годині 7-мій

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ САЛИ, 303 HUDSON AVENUE.

Програма Концерту: Банди під проводом п. Василя Поповича. Бесідник на тему музики. Справоздання за пять літ діяльности. Потім забава з танцями до пізної ночи. — Просимо український загальної численної участи в тім святі. — **Комітет Банди.**

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НА ВОЄННУ ТЕМУ.

Обговорюючи воєнне положення в Европі, багато людей дивуються, що це за війна провадиться на заході між аліянтатми й Німеччиною, коли за дво-тижневий час війни жадна з воюючих сторін ще не рішилася на остаточний крок. Виглядалоб, що Анґлія і Франція лишили Польщу на її власну долю. Та коли ближче приглянутись до цілої ситуації на заході, то завважимо, що справа воєнна на західнім фронті тяжка і дуже складна. Анґлія і Франція, а також Німеччина, мусять ризикувати у цій війні всім, що мають. Як програє Німеччина, то не тільки впаде націстичний режім, але Німеччина буде мусіти звернути всі окуповані території, як Австрію, Чехо-Словаччину і забрані території від Польщі і можливо вернеться до ще гіршого становища, як це було після версайського договору. Коли програють аліянти, то це буде кінець імперіям Анґлії і Франції і обидві держави будуть здеґрадовані до ролі другорядних, а може третьорядних держав у світі. Ось тому аліянти приготовляються до цеї війни дуже осторожно, граючи всіми засобами воєнними, дипльоматичними й економічними, щоб запевнити собі перемогу над Німеччиною. А Німеччина, яка на заході до цеї пори займає тільки оборонне становище, готовить усі воєнні сили і засоби за лінією Зіґфріда, а водночас спішить закінчити війну в Польщі, щоб зліквідувати східній фронт і перекинути всі свої сили на захід.

Війна на заході важиться так довго, бо заанґажовані держави, а особливо аліянти, приготовляють усе можливе, щоб мати запевнену перемогу. А позатим хто нині знає, що діється за тайними дверми европейських дипльоматій?

Нині на сторінках світової преси вже не дискутується можливости дальшої кампанії й оборони Польщі, але на першім місці є проблема нових границь на сході і поділу Польщі.

Кореспонденції з Берліну доносять, що там відбуваються конференції між дипльоматичними місіями Советів і Литви та німецькими урядовими колами. Литва домагається звороту Вильна і цілої виленської округи, чому противляться Совети. Йде великий торг між Німеччиною і Советами за українські і білоруські землі. Німеччина за всяку ціну хоче мати спільну границю з Румунією, щоб дістати безпосередній доступ до румунської нафти і тому вказує Москві на Естонію і Латвію та Басарабію. Московська „Правда" написала мабуть у звязку з тими нарадами, що Західня Україна і Білорусь становлять більшу територію, як Латвія, Естонія, Литва і Басарабія разом, а це значить, що Москва прямо каже, що не дасть собі видерти з рук Західньої України і Білоруси, бо боїться, щоб там знову не повстала українська і білоруська ірредента, звернена проти Советів.

Ще згадаю за сензаційну статтю, яку помістив „Дітройт Таймс", а яку написав вислужений капітан американської армії, Крейґ. Він каже, що нинішні події вказують, що між Советами, Німеччиною і Італією існує мілітарний пакт, який зміряє до поділу цілої Европи між згадані держави, а опісля до поділу англійських і французьких кольоній в Африці. Хоч як його висновки на погляд видаються фантастичні і далекі, то коли ми зважимо, що між Советами і Японією нині вже прийшло до перемиря та готово прийти до підписання неагресивного договору, то завваги Крейґа не є такі дуже фантастичні.

М. Шустакевич, Дітройт, Міш.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Нова професіональна сила.

Консерваторія Музики в Дітройті заанґажувала на вчителя гри на скрипці й на віолі канадійського українця, п. Тараса О. Губицького, що студіював у Канаді, Лондоні й Вашинґтоні, а диплому одержав у Королівській Музичній Школі в Лондоні. У Вашинґтоні добув бакалавреат музики. Він відомий з виступів на концертових естрадах в ріжних містах як скрипак і провідник орхестр. Також добре відомий з виступів і українському громадянству в Канаді та Злучених Державах.

КЛІВЛЕНД, О.

Обєднання українських сил в Америці.

Українські Злучені Орґанізації міста Клівленду, О., ухвалили були на своїм засіданні 3 травня ц. р. дати почин до скликання зборів українських центральних орґанізацій в Америці в ціли вибрання комітету, що мав би занятися скликанням українського конґресу. Дотичний допис був поміщений у „Свободі" з 1 червня ц. р. і в „Народнім Слові" з тогож дня.

Одначе в міжчасі були скликані за ініціятивою „Провидіння" наради чотирьох найбільших українських запомогових орґанізацій у Філядельфії, про які ми щойно пізніше довідались. Ті наради, як це теж ми пізніше довідались, не принесли бажаного успіху. На них У. Н. Союз і „Свобода" заявили, що вже є обєднані, на основі ухвали конвенції У. Н. С., в українській політичній орґанізації, „Обєднанні Українських Орґанізацій в Америці", що існує вже від 1922 року.

Тому, що наш власний поклик, ні філядельфійські наради не принесли бажаного успіху, а деякі наші часописи далі гостро критикують інших, хоч уже вибухла війна в Европі, а наша молодь гине за чужу, не нашу справу — Українські Злучені Орґанізації в Клівленді, О., на черговім своїм мітінґу 6 вересня ц. р. ухвалили, що з огляду на це, що нове обєднання в Америці важко осягнути, а навіть не потрібно, бо є вже Обєднання, що існує від 1922 року, основане на підставі увахил конґресу Ліґи Громадян Українського Роду, що відбулось у Вашинґтоні 6 і 7 червня 1922 р. На тім конґресі були заступлені тоді всі існуючі запомогові і політичні орґанізації, а також церковні, католицькі і православні, майже з цілої Америки.

Це старе Обєднання має за собою традицію, моральне і матеріяльне попертя та довіря загалу, яке воно здобувало впродовж 18 літ своєї праці. Тому нам усім, українцям, найкраще злучитися з тим Обєднанням, не наражуючись на нові кошти і клопоти при основуванні нових чартерових Обєднань. А що це існуюче вже Обєднання цього року в пізній осени, матиме свій трирічний конґрес, тому то про̀понуємо, щоб на цей конґрес всі українські центральні орґанізації, а також усі більші місцеві, що направду думають про добро України, вислали своїх делеґатів.

Уряд Обєднання, натомісць, просимо запросити на це засідання всі українські центральні і місцеві орґанізації та проголосити скоріше день конґресу, щоби було досить часу вибрати делеґатів та щоб конґрес відбувся по можности в такі місті, до якого можна булоб усім вигідніше і дешевше приїхати.

А колиб деякі центральні і місцеві орґанізації, що дотепер не працювали з Обєднанням та до нього не належали, не прислали своїх делеґатів, хоч час пекучий і Україна у вогні, то тоді вони не матимуть права інших критикувати, зокрема Обєднання.

Злучені Українські Орґанізації міста Клівленду, котрі до цього часу не працювали спільно з Обєднанням, ухвалили також отстею дорогою апелювати до всіх українських часописів, щоби бодай на якийсь час здержалися з ворожими виступами проти себе, бо це шкодить українській справі і розбиває нарід.

УРЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗЛУЧЕНИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ МІСТА КЛІВЛЕНДУ:

Омар Малицький, предс.; **Іван Тарнавський,** заст. предс.; **Іван Сподар,** секр. фін.; **Григорій Степаник,** секр. рек.; **Дмитро Шмаґала,** касієр; **Теодор Грицей,** реф. преси.

МИ

Кажуть, що поганий ми народ і до життя нездатний. Мовляв, ніколи не вміємо за своїм постояти, бо ми податний народ.

А це вже таки неправда. Навпаки, ми дуже впертий народ і що задумуємо, на своїм поставимо. Не вірите? Прошу, зараз вас переконаю. Візьмімо найменшу частинку суспільности — родину. Постановить собі якийсь Грицько Халамидник женитися з Мариною, а Грицькові батьки саме проти того. Противні ніби.

— Ти, Гриньку, дай си спокій з Маринов, бо я не позволю...

— Овва, а як мені хочеться з нею оженитися, то що? Я свої літа маю. До вас за позволінством не піду.

— Але мені не хочеться!...

— А мені хочеться!

— Я ти ніц не дам!

— То обійдеться. Овва, великий мецій. Сам собі раду дам. Я вам покажу, що оженюся.

І ожениться біда. Поставить на своїм.

Або посперечаються Максим з Якимом за межу.

Дрібничка ото. Один другому переорав так на долоню. Можна якось погодитися. Але ні, Яким упертий, тай Максим не патик.

— Я йому не подарую! — так, скажімо, Яким. — Щоб там не знати що. Я йому покажу...

— Е, далиб ви спокій, сусіде, от погодіться якось, — уговкують приятелі.

— Що? а не дочекає він! Та як? Та я його до суду. Та я на комісію. О, я таки поставлю на своїм...

І, думаєте, не поставить? Поставить. Процесується 5 літ, скликує вісім комісій, продасть два-три морги поля, а процес таки виграє. І Максим відоре Якимові скибку. Не багато, отак на долоню...

Або в громадськім житті. Є збори такої то і такої, скажім, установи.

А по зборах то, звісно, балаканини багато.

— Ви були? — так кум до кума.

— Не був? А ви?

— Та я був... але то знаєте... ет... — і ще рукою махне.

— Ану, ну, говоріть, хто там вийшов...

— От, сміх тай поругане на цале село.. Ви знаєте хто вийшов? Ті самі мудрагелики, що то... знаєте... о...

— Що? Куме я до того не допущу! Хто? вони? А що бим так не знати що!... З того, куме, ніц не буде. Я тую старшину на чотири вітри. О, то не з кимбудь справа. Я їх вирихтую...

— Е, та може, як то кажуть... — пробує вспокоювати кум.

— Що може, нічого може... Мудрагелики... А з тим Штифаном я давно маю на пеньку. Куме, я на своїм мушу поставити. Я знаю, де за тим кинутися. Ми зо сватом в горбочка коло церкви разом возьмемося. Памятаєте, як ми разом вторік тото брацтво розіґнали. О, я на своїм поставлю...

І поставить. Зачнуть зо сватом заключки шукати, до помочі закличуть іще яких кілька, „фаміліянтів", кинуться поміж добрих людей і... готово.

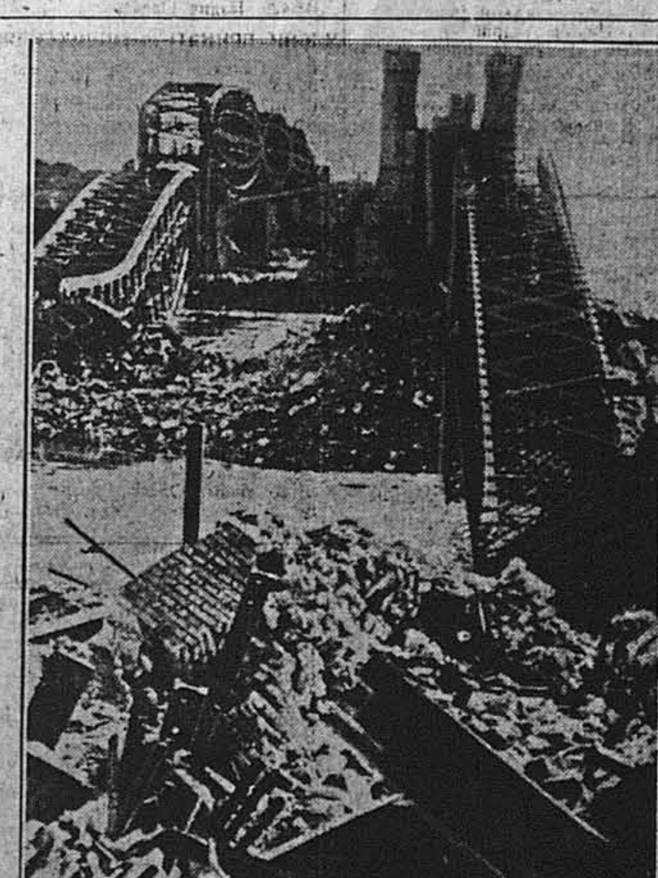
Чому? Бо наш народ упертий і любить на свойому поставити. А хто скаже, що ми податні і нерішучі, той ганебно бреше. І це неправда, мовляв, ми нічого не будемо мати. Чому ні?!? Го-го-го! — („Комар").

Пе-Пін.

Двацять років тому.

Коли двацять років тому підписували мировий договір у Версалі, вікна версальської палати дрiжали від гуку гармат, що проголошували світовий мир.

— Мир? — сказав тоді один дипльомат. — Мир аж до наступної війни.

СЛІДИ ВІЙНИ. Німецька цензура пропустила цей образок знищеного мосту коло Діршави, котрий розвалили польські військові інженири підчас відвороту польської армії.

БАБСЬКА РОБОТА...

Часи важкі і ми намагаємося щадити, де тільки можемо. На щастя, зникає у наших панів поволі переконання, що домашня робота чи то в кухні, чи спрятування кімнат чи інша якась — це щось, що відбирає їм достойність „пані", і може навіть понижує їх „панську" гідність. Самі ті найінтелігентніші жінки не вважають тієї роботи вже нічим, що понижує, і виконують уже й ті „найчорніші" праці зовсім спокійно та одверто тоді, коли обставини не дозволяють їм тримати постійну домашню помічницю, а часом навіть послугачку. Отже з одним забобоном ми вже покінчили.

Але є ще один забобон, якого не так скоро мабуть позбудемося і з яким боротимемося ще довго. Це те, що наші мужчини, і часом, на жаль, ще й деякі зпоміж жінок уважають жіночу роботу, тоб то працю коло домашнього господарства чимсь менш вартісним, чи навіть таким, що принижує мужеську гідність. Словом „бабська робота". Не в розумінні зле виконаної якоїсь „мужеської" роботи, але в розумінні ось тієї щоденної важкої жіночої роботи при домашньому господарстві.

Знаю батьків, що не тільки ніколи самі не поможуть жінці у виконанні її домашньої, навіть тієї найлекшої роботи, але й синам боронять братися за „бабську" роботу і помогти матері чи то при митті посуди чи подаванні на стіл, чи стерти порохи, або пришити собі ґузик чи зацирувати скарпитки, які вони самі й подерли немилосердно. Нераз з захопленням говорять про те, що всі ці роботи їх сини виконували в таборі, але ані в голові їм, що треба, щоб до тієї самовистарчальности, до якої хлопці привикли трохи в таборі," звикали також дома. Чомусь у таборі, коли прийде на хлопчину черга, він ту роботу зовсім спокійно й радо виконує і ніхто не вважає цього пониженням, а коли візьметься до тієї самої роботи дома, батько нераз іронічно посміхається, якщо просто не заборонить хлопцеві ту „бабську" роботу. Як думають такі батьки, чи доцільно вони виховують своїх синів у призирстві до тієї роботи, яку виконує мати чи сестра? Як думають такі батьки, чи хлопець взагалі привчиться шанувати жінку, коли вважатиме, що та праця, яку вона виконує для того, щоб полекшити тягарі прогодування й виховання родини, — це щось меншевартісне, принижливе людську гідність? Як думають такі батьки, чи досить для вияву пошани сина до матері чи взагалі хлопця до жінки тільки поцілування руки? Як інакше той поцілунок виглядав би, якби син цілував руку матері чи іншої жінки не тільки тому, що вона жінка і так годиться робити, але з повною свідомістю того, що він цілує ту руку, яка багато працює для добра його власного і цілої родини та для добра цілого людства взагалі, виховуючи чесних і розумних громадян.

На жаль, маємо ще й сьогодні таких мужчин, які вважають, що їх праця у бюрі багато важча, ніж та праця, яку жінка виконує в домашньому господарстві. На жаль, і цього літа будуть такі родини, де батько і діти будуть відпочивати по цілорічній праці в бюрі чи школі, а мати й далі нестиме всі тягарі домашньої роботи, а то й додасть іще їх собі добровільно, перебуваючи на літниську, з ощадности без служниці чи послугачки та ще й роблячи до того на зиму ріжні запаси теж з ощадностевих розрахунків чи бажаючи дати родині в зимі здоровий і смачний харч. На жаль, мало знайдеться таких батьків, що не посоромляться самі принести жінці води чи повитирати вмиту нею посуду або бодай синів своїх до того примусять.

Адже це „бабська" робота. . . („Діло").

Х. К.

ПРОТИ УЧАСТИ АМЕРИКИ У ВІЙНІ.

Полковник Чарлз Линдберг, відомий летун, промовляє з радіової стації у Вашингтоні до американського народу, закликуючи його держатися осторонь від европейської війни.

ЕЙ, ЯБЛУЧКО...

Світ переживає трівожні часи. Кожний день грозить бурею, а то й градом у формі бомб та ґранат, що побиває не колосся, а людські голови. Переживаємо і ми разом зо світом, бо покищо мешкаємо на т. зв. Землі.

Здавалось би, що у таких часах замовкнуть усі малі струни в наших грудях, а дзвенітимуть в один тон тільки ті великі і сильні.

Ба! Але від чого ми є українці.

Розмовляв я недавно з одним старим діячем, що на далекій Полтавщині провів дитячу молодість, а в Галичині доживає віку.

— Сорок літ беру участь — казав Степан Іванович — у нашім громадянськім житті. Бачив на своїм віку багато дечого, пізнав неодну людину, навчився неодного. І подумайте: щойно недавно прийшов я до дуже сумного заключення. Кожного разу, як над Україною збиралися хмари, чи заносилося на якусь велику зміну — тоді наші люди вишукували собі „яблучко". В 1905 році знайшли проблему: чи нам іти спільно з російськими революційними партіями, чи окремо, так сказать, як самостійна група. Тут земля горить під ногами, а земляки цілими днями дискусії ведуть. Вислідом тих дискусій було те, що наш скромний табірець поділився бідолашка спершу на дві частини, а опісля і на більше. Очевидно проґавили через те неодин пригожий момент, закапостили неодну справу. Котили, так сказать, яблучко то сюди, то туди. Потім у 1918 р. теж повишукували собі проблєми і замакітрювали ними голови. А події не ждали, йшли та йшли, минали нас, а вкінці зовсім минули. Принципіяльні справи відходили на задній плян, а всяка „чепуха" ставала принципіяльною. До горла собі люди дерлися і кожний вірив, що за великі речі. А глянеш нині, з перспективи двацять, чи скільки років, і сміх бере. Щоправда, гіркий він як полин, але бере...

— Так значить, Степане Івановичу, посилення якоїсь гарячої дискусії над дрібними справами означає, що йде якась велика доба?!

— Не мусить. Бо ми, бачите, любимо позаєчасно на дрібницях зуби ламати, язики стрепіхати. Але велика доба обовязково визиває в нас якусь „проблему". І то не одну. Родяться одна за одною, а кожна „важна", а кожна „актуальна", а кожна „конечна"; бо без неї не бути.

Слухав я старого, досвідченого чоловіка і думу думав. Гей! Чи часом і в нинішніх, вагітних у наслідки, тяжких відповідальністю часах не починаємо ми котити „яблучка"?! То сюди, то туди, то сяк, то так!

Є всі познаки на це.

Може в спокійніших часах покатулькали б і — годі. А в таких як ось, то не так швидко спічнемо. Традиція не дозволить.

Я не є приклонником чужої пісні. Пощо? Маємо своїх, може навіть і забагато. Але в даним випадку я за одну чужу пісню. Требаб її час до часу посвіпувати.

„Ей, яблучко, да куда котішся"... — („Діло").

Галактіон Чіпка.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Примірне весілля.

В суботу, 22-го липня, громадяни Степан і Анна Ґнифа в Джерзі Сити справляли весілля своїй донечці Анні, яка вийшла замуж за молодого українця Антона Снадика, теж з Джерзі Ситі. Підчас забави гром. Іван Ґелета виголосив до гостей гарну промову, згадуючи і про теперішні обставини в рідному краю. Опісля з громадянами П. Дмитриха, Д. Олешко, П. Костик і А. Букса зібрали між присутніми $24. З того вислано через Обєднання на Рідну Школу в краю $7.50, для українських інвалідів $7.50, а решту призначено на піддержку радіопрограми. Честь і слава жертводавцям, що не забувають про рідний край! Гроші передав: **Петро Задорецький.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

NORTHAMPTON, PA. The newly organized branch, named after the "Poet Fedkowych," br. 442 of the Ukrainian National Association of Northampton will have its first meeting Sunday, September 24th, at 1:30 P. M. in the St. John's Greek Catholic Ukrainian School house. All members and non-members are urged to attend this meeting. — M. Kuba, presidnt; R. Demchuck, treas.; J. Kowalchuk, sec.

MEMBERS OF YOUTH BRANCHES 436 MAHANOY CITY; 439 MARION HEIGHTS, KEISER; 445 SHAMOKIN; and 446 SHENANDOAH:

A very important meeting will be held Sunday, September 24, 1939, right after the mass, at 12:30 noon, in the church hall, Shamokin, Pa. All members of the above youth branches are invited to attend that meeting, at which organizer W. Zahayevich will deliver a very interesting talk about the benefits derived from membership in the Ukrainian National Association. — For the committee: O. Habura, sec. of br. 1; F. Learchalk, sec. of br. 445.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 106., відбудуться в неділю, 24. вересня, в годині 12. вполудне в ґалі церковній при Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і члениць явитися на тих зборах, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени, котрі довжні до віділової каси повище $15 до $35, коли не являться на збори і не дадуть бодай частини грошей на свій довг, так уряд відділовий мусить поступити після ухвали статуту У. Н. Союзу, а це є мусимо їх усіх суспендувати. Тож просимо вас, члени, прийдіть на збори. — Н. Гуль, предс.; В. Єдинак, кас.; Г. Дацків, секр.

Французький політичний гумор.

— В прикрім положенні є жінки в Німеччині.

— Чому?

— Бо не можуть застосуватись до старої приповідки: „через шлунок до серця мужчини".

ЛЮДИНА, ЩО ЛЮБИТЬ... СМАК МИЛА.

Одним з найоригінальніших професій є коштовання мила в фабриці мила, щоб ствердити скількість товщу у ріжних ґатунках мила. Джан Ґансер, який тим займається, набув у тій ділянці великої вправи і досвіду; його експертизи є такі самі вірні як хемічні аналізи. Недавно з Ґансером розмовляв репортер одного американського часопису, якому він заявив, що коштовання мила не є йому прикре, а навпаки, так призвичаївся до його смаку, що навіть коли є хорий і не приходить до праці, відчуває недостачу смаку мила.

Зпочатку годі було йому призвичаїтись до того звання, отже кілька разів занепадав на здоровлю і мусів оборотись у велику силу волі, щоб не кинути заняття. Зчасом організм призвичаївся до мила і Ґансер тішиться знаменитим здоровлям, дарма, що своє звання виконує вже 32 роки.

ЗА 2 ДНІ ВИПИЛИ 120 ЛІТРІВ ДЕНАТУРОВОГО СПИРТУ.

В селі Дарові, пов. Сянік, 300 мешканців випили за два дні 120 літрів денатурованого спірту, і підчас бійки побили 9 осіб з Вислока Вижнього, а одну особу вбили. Всіх учасників бійки засудив окружний суд у Сяноці по півтора року вязниці. Братів Дадерків з Дарова, які брали найактивнішу участь у бійці і вбили Михайла Павшика з Вислока Вижнього, жде ще одна розправа за прилаждування горівки „палюнки" з денатурованого спірту, продаж та розпиячування з цілої околиці.

Ґенеральна проба.

Ірляндці не втішаються доброю славою в Анґлії: добрі терористи й несогірші пияки. На тему цієї другої прикмети ірляндців розказують у Лондоні таку анекдоту:

Власник ресторану в Дебліні говорить до ірляндця Пата О'Коннора:

— Заложуся, що ти, Пате, не потрапиш випити „за одним махом" дванадцять чарок віски.

Пат вагається. Виходить з ресторану. По хвилині вертається:

— Добре, — каже. — Приймаю заклад.

— А де ти був? — питається ресторанник.

— Я ходив до салуну напроти спробувати, чи потраплю випити „за одним махом" дванадцять чарок горівки!

Дитяча льоґіка.

— Коли я умру, то в літі буду в небі, а на зиму сходитиму до пекла...

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ (84)

Вуд, відзискавши повну притомність, хотів наперед переконатись, чи його кохана дівчина Ґонфаля жиє. Вона лежала біля нього, але не рухалась. По кількох хвилинах її груди почали підноситись. Це дуже врадувало Вуда, який більше дбав про життя Ґонфалі, ніж про своє власне.

Далі Вуд трохи піднявся і, розглядаючись по кімнаті, завважив королеву і Кандоса. З докором він звернувся до королеви: „То так ви тримаєте своє королівське слово? В моїм краю поступають так нікчемні люди". Та це не зворушило королеви. Тоді Вуд зазначив: „А Тарзана, котрого ви найбільше боялись, ви певно вбили?"

Тепер Кандос відповів: „Тарзан жиє. Королева в своїй незмірній ласці вам усім дарувала життя і, як бачиш, ви всі здорові". „А що ви думаєте робити з нами?" — запитав знову Вуд. „Тарзан піде на арену", відповіла королева. „А ви обоє також не згинете, поки не виконаєте того, чого я бажаю".

Впевнившися, що Тарзан жиє, Вуд почав нишком думати, що Тарзан таки придумає щось, що їх вирятує з того нещастя. Та його надії були малі. Тарзан мав на шиї грубий закутий ланцюх, що одним кінцем був прикріплений до стовпа. Навіть сила Тарзана в тих обставинах була безрадна.